

Anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag mv. for livsforsikringsvirksomhed samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget mv. tages i anvendelse. I medfør af lovens § 20, stk. 3, skal de anmeldte forhold opfylde kravene i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed. I denne anmeldelse forstås ved livsforsikringssselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
30. juni 2016
Livsforsikringsselskabets navn
Lægernes Pension – pensionskassen for læger
Overskrift
Livsforsikringsselskabet skal angive en præcis og sigende titel på anmeldelsen.
Pensionshensættelser og overskudsfordeling gældende fra 1. januar 2016
Resumé
Livsforsikringsselskabet skal udarbejde et resumé, der giver et fyldestgørende billede af anmeldelsen.
Med virkning fra 1. januar 2016 anmeldes ændring af opgørelsesmetode for pensionshensættelser til brug for regnskab, jf. bekendtgørelse nr. 937 af 27. juli 2015 om finansielle rapporter for livsforsikrings-selskaber og tværgående pensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen), samt ændring af regler for overskudsfordeling, jf. bekendtgørelse nr. 1289 af 23. november 2015 om kontributionsprincippet (kontributionsbekendtgørelsen).
I forlængelse heraf anmeldes satser for overgang til hvilende pension og genkøb, som fremover indgår i opgørelsen af pensionshensættelser.
Lovgrundlaget
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilket/hvilke nr. i lovens § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører.
Anmeldelsen vedrører § 20, stk. 1, nr. 3) og 6).
Ikrafttrædelse
Livsforsikringsselskabet skal angive datoen for anmeldelsens ikrafttrædelse.
1. januar 2016
Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken tidligere anmeldelse eller hvilke tidligere anmeldelser denne anmeldelse ophæver eller ændrer.
Anmeldelsen ændrer følgende kapitler i det sammenskrevne tekniske grundlag gældende ved udgangen af 2015:
1. Kapitel 21 <i>Fordeling af resultat og bonusregler</i> . Det eksisterende kapitel udgår og erstattes med et nyt, da der ud over en række substantielle ændringer også er foretaget en sproglig omskrivning af det bestående med henblik på at forkorte og opdaterede til gældende begreber.
De substantielle ændringer i kapitlet er:

21.1.1.: Opgørelsen af det realiserede resultat er tilpasset nye begreber jf. kontributionsbekendtgørelsen og er blevet sammenskrevet for alle grupper.

21.1.2.6.: Betaling for risiko og fortjeneste er indarbejdet tillige med metode for opgørelse af fortjenstmargen.

21.1.3. Fordelingen af realiseret resultat er tilpasset principperne i den nye kontributionsbekendtgørelse.

21.2.0. Reglerne for skyggekonto og indhentelse heraf er tilsvarende ændret.

21.4.6. og 21.4.7. I forbindelse med flyt mellem grupper er der sket en justering, så tilretning af bonusgrader finder sted, hvis der er risiko for omfordeling af betydelig økonomisk størrelse. Afsnit 21.4.6.1.-21.4.6.3. om tilretning af kollektivt bonuspotentiale er udgået, da reglerne for udligning ved skift mellem grupper sker i form af deltabonus, jf. afsnit 21.9.1.

2. Kapitel 25 *Opgørelse til Markedsværdi*: Kapitlet udgår i sin nuværende form og erstattes af et nyt, hvor de nye regnskabsprincipper er indarbejdet. Kapitlet har desuden fået ny overskrift: *Opgørelse af Pensionshensættelser*.

3. Kapitel 27 *Beregning af Passiver og Aktiver til Markedsværdi*: Udgår i sin helhed.

De nye versioner af kapitlerne 21 og 25 er vedlagt.

Angivelse af forsikringsklasse

Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

Forsikringsklasse I

Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang af de anmeldte forhold

Livsforsikringsselskabet skal angive anmeldelsens indhold med analyser, beregninger mv. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3.

Der henvises til de to bilag med nye versioner af kapitel 21 og 25 fra det sammenskrevne tekniske grundlag for Lægernes Pension.

Satserne for medlemsadfærd

I pensionshensættelsen indregnes fremover overgangssandsynligheder for medlemsadfærd, som opdateres og anmeldes løbende.

For omskrivning til hvilende pension og genkøb anvendes følgende overgangssandsynligheder. Disse er baseret på O/E-rater estimeret ud fra data fra perioden 2003-2012.

Alder	Hvilende	Genkøb		Alder	Hvilende	Genkøb
26	0,000000	0,000000		47	0,018823	0,003787
27	0,011564	0,003480		48	0,020127	0,003341
28	0,012667	0,004037		49	0,018878	0,002894
29	0,017455	0,004306		50	0,017360	0,003066
30	0,019788	0,002813		51	0,019291	0,003202
31	0,021201	0,001722		52	0,015452	0,002812
32	0,020985	0,002161		53	0,014690	0,002130
33	0,020794	0,001263		54	0,014090	0,001744
34	0,018471	0,001136		55	0,012584	0,001657
35	0,016479	0,001670		56	0,013108	0,002147
36	0,017112	0,001027		57	0,011781	0,001179

37	0,017793	0,000885		58	0,012654	0,000819
38	0,019824	0,001469		59	0,010086	0,001007
39	0,020740	0,001311		60	0,011351	0,000840
40	0,019594	0,001333		61	0,012603	0,000000
41	0,019008	0,001348		62	0,021874	
42	0,016780	0,001592		63	0,02436	
43	0,017310	0,002495		64	0,020969	
44	0,017320	0,002340		65	0,01729	
45	0,015473	0,002101		66	0,025733	
46	0,020051	0,002220		67	0,000000	

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Ændringerne har ingen juridiske konsekvenser for medlemmerne.

Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske konsekvenser for de enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, og stk. 3-5.

De anmeldte regler forventes ikke at have betydning for fremtidig bonustildeling. Dermed er de økonomiske konsekvenser for medlemmerne begrænsede.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 7. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6 stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Ændringerne er en tilpasning til gældende regler for regnskab og kontribution

Redegørelse for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 2, og stk. 6-7.

Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Med anmeldelsen ændres den regnskabsmæssige opgørelse af pensionshensættelserne. Ændringerne, som de ser ud pr. 1. januar 2016, er vist nedenfor.

I beregningerne er der ændret på parametrene i følgende rækkefølge:

- Ibrugtagning af nyt IT-system/beregningsmetodik til opgørelsen
- Skift til EIOPA diskonteringsrente
- Overgang til 7-tilstandsmodel, inkl. medlemsadfærd.

Det skal bemærkes, at metoden for opgørelse af den regnskabsmæssige risikomargen (tidligere risikotillæg) er uændret.

tkr.	31-12-2015	Skift af IT system	FT til EIOPA rentekurve	GY3 til GY7 (inkl medlemsadfærd) Opgørelse pr. 1-1-2016
Retrospektive hens.	59.606.560	59.606.560	59.606.560	59.606.560
Garanterede ydelser	26.982.299	26.854.869	29.980.278	33.386.252
BP/IB	16.732.430	16.660.205	16.107.042	28.077.253
BF/IB	17.499.843	17.674.001	15.387.406	
I alt	61.214.572	61.189.074	61.474.727	61.463.505
Erstatningshens.	74.488	74.488	74.488	74.488
KB rentegruppe	5.985.149	5.985.149	5.961.242	5.961.598
KB omkostningsgruppe	33.791	33.791	33.791	33.791
KB risikogruppe	494.582	494.582	494.582	494.582
SBH	4.016	4.016	4.016	4.016
Pensionshensættelser	67.806.598	67.781.100	68.042.846	68.031.979
Skyggekonto	929.375	901.545	1.165.399	1.154.533
Anvendt BF	180	161	404	404

For forklaring af forkortelser henvises til nuværende teknisk grundlag hhv. vedlagte bilag.

De anmeldte forhold vurderes at være betryggende og rimelige overfor de enkelte medlemmer og kollektivet i pensionskassen.

Navn

Angivelse af navn

Chresten Dingsøe
Administrerende direktør

Dato og underskrift

30. juni 2016

Navn

Angivelse af navn

Merete Lykke Rasmussen
Ansvarshavende aktuar

Dato og underskrift

30. juni 2016

Navn

Angivelse af navn

Dato og underskrift

21.0.0. FORDELING AF RESULTAT OG BONUSREGLER

21.1.0. FORDELING AF RESULTAT

Regler for fordeling af resultat gælder fra og med regnskabsåret 2016.

21.1.1. REALISERET RESULTAT

Årets samlede realiserede resultat er summen af risiko-, omkostnings- og rentegruppernes realiserede resultater.

Realiseret Resultat

- + Realiseret resultat for risikogrupper (se afsnit 21.1.1.1)
- + Realiseret resultat for omkostningsgrupper (se afsnit 21.1.1.2)
- + Realiseret resultat for rentegrupper (se afsnit 21.1.1.3)

21.1.1.1. REALISERET RISIKORESULTAT

Risikogrupperne fremgår af afsnit 21.4.4. Det realiserede resultat for hver risikogruppe, der opgøres som resultatet før risikobonus og før betaling af risikoforrentning til kernekapitalen, som består af egenkapitalen (EK) og særlige bonushensættelser type B (SBB), beregnes ved:

Realiseret Risikoresultat

- + de i perioden bogførte betalte 1. ordens risikopræmier
- + resultatet af genforsikring for risikogruppen
- de i perioden bogførte skader hørende til pensionsordninger i gruppen inklusiv ændringer i tekniske reserver såsom erstatningshensættelser

Grupperne LP, LPUA og LE har jf. afsnit 4 administrationshensættelser.

Gruppens realiserede resultat efter risikobonus fremkommer ved at fratække den i perioden udloddede risikobonus.

21.1.1.2. REALISERET OMKOSTNINGSRESULTAT

Det realiserede omkostningsresultat opgøres for hver omkostningsgruppe, jf. afsnit 21.4.3. Det realiserede resultat for omkostningsgruppen, der opgøres som resultatet før omkostningsbonus og før betaling af kernekapitalens risikoforrentning, beregnes for pensionsordningerne hørende til gruppen som:

Realiseret Omkostningsresultat

- + 1. ordens omkostningsdækkende fradrag, herunder gebyrer (ikke LE, idet der ikke er fastsat gebyrer for denne gruppe)
- de i perioden bogførte forsikringsmæssige administrationsomkostninger
- ændringen i administrationshensættelsen (1 pct. i grupperne LP og LPUA og 3 pct. i gruppen LE - administrationshensættelsen er indeholdt i den retrospektive hensættelse), der ikke skyldes den tilskrevne forrentning eller risikoresultatet.

Der er ikke omkostningsbonus i gruppen LE.

Gruppens realiserede resultat efter omkostningsbonus fremkommer ved at fratække den i perioden udloddede omkostningsbonus. Pensionsbonus betragtes i denne forbindelse som udbetaling af en andel af administrationshensættelsen til fx dækning af gebyrer. Se afsnit 21.10.1.

21.1.1.3. REALISERET RENTERESULTAT

Rentegrupperne fremgår af afsnit 21.4.1. Renteresultatet for hver rentegruppe består af summen af renteresultaterne for de underliggende kontorentegrupper. Kontorentegrupperne fremgår af afsnit 21.4.2. Renteresultatet for hver af kontorentegrupperne opgøres som:

Realiseret Renteresultat

- + Pensionsteknisk resultat
- + overført investeringsafkast (se afsnit 21.1.2)
- + Pensionsafkastskat
- + tilskrivning af rentebonus
- + Ændring i kollektivt rentebonuspotentialer (KB_{rente})
- + ændring i fortjenstmargen som ikke er indeholdt i individuelle bonuspotentialer (FFO_{IB})
- + ændring i individuelt bonuspotentialer (IB), som er foretaget jf. afsnit 21.1.3.
- + ændring i fortjenstmargen indeholdt i kollektivt bonuspotentialer (FFO_{KB})
- realiseret risikoresultatet (efter bonus) (se afsnit 21.1.1.1)
- realiseret omkostningsresultatet (efter bonus) (se afsnit 21.1.1.2)

Realiseret Renteresultat (alternativ opstilling)

- + Investeringsafkast før PAL
- 1. ordens rentetilskrivning
- + Ændring i akkumuleret værdiregulering
- realiseret risikoresultatet (efter bonus) (se afsnit 21.1.1.1)
- realiseret omkostningsresultatet (efter bonus) (se afsnit 21.1.1.2)

Det realiserede renteresultat for kontorentegrupperne opgøres hver måned åtd og fordeles inden for hver kontorentegruppe.

Det samlede realiserede resultat fremgår af en note til regnskabet.

21.1.2. FORDELING AF INVESTERINGSAFKAST MELLEML GRUPPER OG KERNEKAPITAL

21.1.2.1. INVESTERINGSAFKAST TIL KERNEKAPITALEN (OVERFØRT INVESTERINGSAFKAST)

Kernekapitalen forrentes med afkastet af de aktiver, den er investeret i, og modtager en betaling for risiko hhv. en betaling for fortjeneste (se afsnit 21.1.2.6). Afkastet af de aktiver, den er investeret i, bliver tildelt direkte, mens betalingerne for risiko og fortjeneste sker i forbindelse med kontributionen. Kernekapitalens samlede forrentning beskattes med satsen for pensionsafkastskat, PAL.

21.1.2.2. INVESTERINGSAFKAST TIL MEDLEMMERNE

Det samlede afkast består af afkastet for:

- Renteafdækningsaktiverne (Renteafd(.)), hvis formål er at afdække renterisikoen. Kontorentegrupper med samme grundlagsrente deler renteafdækningsaktiver
- Afdækningsaktiverne (Afd(.)), hvis formål er mere generelt at nedbringe investeringsrisikoen, og som deles enten på gruppeniveau (dvs. fx. alle kontorentegrupper i LP), på grundlagsrenteniveau (dvs. alle kontorentegrupper med samme grundlagsrente) eller er tilknyttet en enkelt kontorentegruppe. Betegnelsen afdækningsaktiver er her en bred betegnelse, og kan omfatte ikke alene egentlige aktieafdækninger, men også investeringer i fx obligationer
- Investeringsaktiverne, som ejes af kontributionsgrupperne.

I det følgende bruges betegnelsen $MV(i)$ for pensionshensættelsen primo inklusive kollektivt bonuspotentiale pr. rentegruppe og med andel af kollektive bonuspotentialer fra de relevante omkostnings- og risikogrupper.

En kontorentegruppens andel af kollektive bonuspotentialer fra en omkostningsgruppe henholdsvis risikogruppe beregnes forholdsmæssigt ud fra de retrospektive hensættelser fra kontorentegrupperne for de ordninger, der indgår i risiko- og omkostningsgrupperne.

21.1.2.3. FORDELING AF AFKASTET MELLEML UDJÆVNINGSGRUPPERNE

Kontorentegrupper med samme grundlagsrente kan indgå i et afdækningsfællesskab, en såkaldt udjævningsgruppe. Gruppe LP har 3 udjævningsgrupper og gruppe LPUA har 2 udjævningsgrupper, jf. afsnit 21.4.5.

Udjævningsgruppe U_j fra gruppe $A = LP, LPUA, LL, LR$ og LE tildeles følgende andel af afkastet af investeringsaktiverne (Afkast(InvAkt)). Kernekapitalen udgør sin egen gruppe:

$$\text{Afkast}(U_j, \text{InvAkt}) = \frac{\sum_{i \in U_j} MV(i) - \text{Afd}(i) - \text{RenteAfd}(i)}{\sum_{i \in A} MV(i) - \text{Afd}(i) - \text{RenteAfd}(i)} \text{Afkast}(\text{InvAkt})$$

Der gælder, at foreningsmængden af alle udjævningsgrupper dækker hele afdelingen,

$$\bigcup_{U_j \in A} U_j = A,$$

samt at fællesmængden mellem to vilkårlige udjævningsgrupper U_j og $U_{j'}$, hvor $j \neq j'$, er tom.

Renteafdækningsaktiverne: Afkastet fordeles til udjævningsgrupperne ud fra grundlagsrenten. Afkastet for renteafdækningsaktiverne hørende til en given grundlagsrente tilfalder derfor udjævningsgruppen med samme grundlagsrente.

Øvrige afdækningsaktiver: Hvis hele pensionskassen er fælles om de øvrige afdækningsaktiver, indgår afkastet i den samlede fordeling af investeringsaktiverne. Hvis en afdækning hører til én bestemt udjævningsgruppe, går hele afkastet af denne afdækning til udjævningsgruppen. Hvis en kontorentegruppe er alene om en afdækning, går afkastet til kontorentegruppen.

I det følgende ses bort fra fordelingen af eventuelle øvrige afdækningsaktiver.

21.1.2.4. FORDELING AF AFKASTET INDEN FOR UDJÆVNINGSGRUPPERNE

Hvis der ikke er tilknyttet renteafdækningsaktiver til en udjævningsgruppe, bliver afkastet for udjævningsgruppen fordelt mellem kontorentegrupperne ud fra

deres markedsværdier primo inklusive kollektivt bonuspotentiale (med andel af kollektive bonuspotentialer fra de relevante omkostnings- og risikogrupper). For kontorentegruppe i i udjævningsgruppe U_j er afkastet derved:

$$\text{Afkast}(i) = \frac{MV(i)}{\sum_{i \in U_j} MV(i)} \text{Afkast}(U_j)$$

hvor $\text{Afkast}(U_j)$ angiver det samlede afkast fordelt til udjævningsgruppen.

Hvis der er tilknyttet renteafdækningsaktiver til udjævningsgruppen U_j , opdeles afkastet mellem investeringsaktiverne $\text{Afkast}(U_j, \text{InvAkt})$ og afdækningsaktiverne $\text{Afkast}(U_j, \text{RenteAfd})$.

Afkastet af investeringsaktiverne fordeles indenfor udjævningsgruppen efter ovenstående nøgle, mens afkastet af renteafdækningsaktiverne fordeles efter følgende principper:

21.1.2.5. FORDELING AF AFKASTET FRA RENTEAFDÆKNINGSAKTIVER

Hver kontorentegruppe, i , indenfor udjævningsgruppen, U_j , tildeles afkast svarende til ændringen i de garanterede ydelser, der udelukkende skyldes ændringer i diskonteringsrenten fra primo til ultimo korrigeret for PAL, tillagt kontorenten. Dvs. kontorentegruppe i får følgende afkast:

$$\Delta_{\text{Disk}}(\text{GY})_i = \frac{\Delta(\text{GY})_i + \Delta\text{Retro}_i + \Delta\text{KR}_i - \Delta\text{Risiko}_i - \Delta\text{Omkostning}_i}{(1 - \text{PAL})}$$

Hvor KR er kontorenten, som anvendes, og hvor ΔRisiko_i betegner ændringer som følge af ændrede forudsætninger om levetid, invaliditet mm. og $\Delta\text{Omkostning}_i$ betegner ændringer som følge af ændrede forudsætninger om omkostningsfaktorer som administrationsfradrag, gebyrer mm. Størrelserne ΔRisiko_i og $\Delta\text{Omkostning}_i$ beregnes typisk én gang årligt.

Den resterende del, $\text{Rest}(U_j)$, af afkastet for udjævningsgruppe U_j (bemærk dette kan være negativt):

$$\text{Rest}(U_j) = \text{Afkast}(U_j, \text{RenteAfd}) - \sum_{i \in U_j} \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY})_i$$

fordeles mellem kontorentegrupperne i udjævningsgruppen ud fra primoværdierne af GY. Det vil sige, at kontorentegruppe i får følgende afkast fra afdækningsaktiverne:

$$\text{Afkast}(i, \text{RenteAfd}) = \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY})_i + \frac{(\text{GY})_i^{\text{primo}}}{\sum_{i \in U_j} (\text{GY})_i^{\text{primo}}} \text{Rest}(U_j)$$

Afkastet for kontorentegrupperne i udjævningsgruppe U_j er dermed givet ved:

$$\begin{aligned} \text{Afkast}(i) &= \text{Afkast}(i, \text{RenteAfk}) + \text{Afkast}(i, \text{InvAkt}) \\ &= \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY})_i + \frac{(\text{GY})_i^{\text{primo}}}{\sum_{i \in U_j} (\text{GY})_i^{\text{primo}}} \text{Rest}(U_j) \\ &\quad + \frac{\text{MV}(i)}{\sum_{i \in U_j} \text{MV}(i)} \text{Afkast}(U_j, \text{InvAkt}) \end{aligned}$$

21.1.2.6. BETALING FOR RISIKO OG FORTJENESTE

Kernekapitalens betaling udover afkast på investeringsaktiver opdeles i en andel, som afspejler den risiko, der påhviler kernekapitalen (*FRP*) samt en indtjening (*FM*). Sætser for indtjening *FM* og risiko *FRP*, fastsættes af bestyrelsen efter indstilling fra direktion og aktuar og anmeldes til Finanstilsynet. Sætserne for et kalenderår fastsættes som hovedregel inden udgangen af det foregående kalenderår. Sætserne kan til enhver tid ændres fremadrettet ved ny anmeldelse.

FRP og *FM* finansieres af de enkelte kontorentegrupper. Begge sætser har til formål at sikre, at pensionskassen har tilstrækkelig kapital til at fastholde den ønskede risikoprofil i investeringerne på både kort og lang sigt. Fordelingen af kernekapital til de enkelte grupper, som både *FRP* og *FM* beregnes ud fra, er derfor baseret på gruppernes bidrag til den samlede solvensbelastning.

Mens *FRP* ikke forventes at medføre en nettoopbygning af kernekapital, forventes *FM* at styrke kernekapitalen i opsparingsperioden. Det tilstræbes, at den indbetalte *FM*, inkl. forrentning, tilbagebetales til medlemmerne i form af pensionistbonus.

I det følgende betegner KK^{Primo} kernekapitalen primo måneden:

$$\text{KK}^{\text{Primo}} = \text{EK}^{\text{Primo}} + \text{SBB}^{\text{Primo}}$$

$\text{SolvensBelast}(i)$ angiver den *i*'te kontorentegruppens individuelle solvensbelastning.

GRUPPE LL

Udgangspunktet for LL er, at de individuelle særlige bonushensættelser hørende til medlemskaberne i gruppe LL er nødvendige og tilstrækkelige til, at gruppen ikke belaster resten af kernekapitalen.

Derfor skal gruppen som udgangspunkt kun betale *FRP* hhv. *FM* til gruppens egne særlige bonushensættelser (SBB).

Størrelsen af kernekapital, som overstiger, hvad solvensbelastningen for alle kontorentegrupper i LP, LPUA og LL foreskriver, opgøres som:

$$\text{KK}^{\text{Buffer}} = \text{KK}^{\text{Primo}} - \sum_{i}^{\text{LP+LPUA+LL}} \text{SolvensBelast}(i)$$

LL's andel af den overskyende kapital KK^{Buffer} er bestemt ved:

$$KKV\text{ægt}(LL) = \frac{MV(LL) \cdot \text{Eksp}(LL)}{\sum_j^{LP+LPUA+LL} MV(j) \cdot \text{Eksp}(j)}$$

Hvor $\text{Eksp}(i)$ er defineret ved:

$$\text{Eksp}(i) = \begin{cases} \text{GarEksp} - \text{Just}(i), & i \in \{\text{Garanterede ordninger}\} \\ 1 - \text{Just}(i), & i \in \{\text{Ordninger med betinget garanti}\} \\ LLEksp - \text{Just}(i), & i \in \{LL\} \end{cases}$$

Hvor GarEksp og $LLEksp$ angiver hhv. målsætningen for de garanterede ordningers og LL's eksponering i investeringsaktiver, mens eksponeringen i investeringsaktiver for ordningerne med betinget garanti som udgangspunkt er 100 pct. $\text{Just}(i)$ angiver forskellen mellem målsætningen og den valgte procentdel af investeringsaktiver. Denne justering kan direkte relateres til kontorentegruppens separate afdækningsaktiver.

Hvis solvensbelastningen for LL er mindre end primoværdien for SBB, opkræves *FRP* hhv. *FM* svarende til minimum af solvensbelastning plus andelen af den overskydende kapital $KK^{\text{Buffer}} \cdot KKV\text{ægt}(LL)$ og SBB. Hvis solvensbelastningen fra LL er større end primo værdien for SBB, betales *FRP* hhv. *FM* svarende til solvensbelastningen. Det kan sammenfattes i følgende formel, hvor KK^{LL} angiver den tildelte mængde kernekapital til LL:

$$KK^{LL} = \begin{cases} \text{SolvensBelast}(LL) & , SBB^{\text{Primo}} \leq \text{SolvensBelast}(LL) \\ \text{Min}\{SBB^{\text{Primo}}; \text{SolvensBelast}(LL) + KK^{\text{Buffer}} \cdot KKV\text{ægt}(LL)\} & , SBB^{\text{Primo}} > \text{SolvensBelast}(LL) \end{cases}$$

GRUPPERNE LP OG LPUA

Den del af kernekapitalen, som ikke modtager *FRP* hhv. *FM* fra LL, modtager betaling fra LP, LPUA.

De enkelte kontorentegrupper betaler *FRP* hhv. *FM* til kernekapitalen svarende til egne solvensbelastninger af pensionskassen.

Den resterende del af kernekapitalen, $\text{Res}^{LP+LPUA}$:

$$\begin{aligned} \text{Res}^{LP+LPUA} &= KK^{\text{Primo}} - KK^{LL} - \sum_i^{LP+LPUA} \text{SolvensBelast}(i) \\ &= EK^{\text{Primo}} + SBB^{\text{Primo}} - KK^{LL} - \sum_i^{LP+LPUA} \text{SolvensBelast}(i) \end{aligned}$$

fordeles mellem kontorentegrupperne ud fra deres markedsværdi plus kollektivt bonuspotentiale (med andel af kollektive bonuspotentialer fra de relevante

omkostnings- og risikogrupper] ganget med faktoren $Eksp(i)$ (defineret i sidste afsnit), der angiver målsætningen for eksponering i investeringsaktiver.

Kontorentegruppe i 's vægt ved fordeling af FRP hhv. FM af den overskyende kernekapital er:

$$KKVægt(i) = \frac{MV(i) \cdot Eksp(i)}{\sum_j^{LP+LPUA} MV(j) \cdot Eksp(j)}$$

Kernekapitalen, som den enkelte kontorentegruppe skal betale FRP hhv. FM i forhold til $(KKBelast(i))$, beregnes hermed som:

$$KKBelast(i) = \frac{KKVægt(i) \cdot KK^{buffer} + SolvensBelast(i)}{\sum_j^{LP+LPUA+LE} (KKVægt(j) \cdot KK^{buffer} + SolvensBelast(j))}$$

Betalingerne til kernekapitalen indhentes som udgangspunkt i gruppens realiserede resultat.

GRUPPE LR

Gruppe LR bærer sin egen solvensmæssige risiko ved hjælp af sine særlige bonushensættelser.

GRUPPE LE

Gruppen LE betaler FRP hhv. FM efter samme principper som ovenfor. I praksis forventes gruppen ikke at kunne betale FRP hhv. FM , idet al evt. overskud vil gå til at nedbringe skyggekonto. Da LE desuden er under afvikling og udgør under 0,03 % af de samlede reserver anses det for rimeligt - og uvæsentligt - at LE ikke indgår i fordelingen af kernekapital, jf. i afsnit 21.1.2.5.

21.1.3. FORDELING REALISERET RENTERESULTAT MELLEM GRUPPER OG KERNEKAPITAL

21.1.3.1. GRUPPERNE LP, LPUA OG LL

Er periodens realiserede renteresultat for en kontorentegruppe større end FRP hhv. FM og rentebonus sker der tilbagebetaling af udlæg fra kernekapitalen og dernæst forbrugt individuelt bonuspotentiale. Resten allokeres som kollektivt bonuspotentiale for den pågældende kontorentegruppe.

Hvis periodens realiserede renteresultat er utilstrækkeligt til at dække FRP , FM og rentebonus, kan FRP og bonus dækkes fra kollektivt bonuspotentiale, individuelt bonuspotentiale, fortjenstmargen og sidst kernekapitalen. FM kan dækkes af fortjenstmargen. Det beløb, som kernekapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for den pågældende kontorentegruppe.

21.1.3.2. GRUPPE LR

- 1) Periodens realiserede renteresultat disponeres således, at der først tilbagebetales et eventuelt forbrug af individuelt bonuspotentiale. Dernæst henlægges til særlige bonushensættelser type A, så de udgør 4 pct. af de retrospektive hensættelser. De særlige bonushensættelser type A, forrentes med kontorenten af størrelsen (særlig bonushensættelser type $A_{\text{primo}} - 0,5 \times$ periodens udbetalte pensionistillæg).
- 2) Periodens realiserede renteresultat herudover, henlægges til kollektivt bonuspotentiale.

Hvis periodens realiserede renteresultat er negativt for livrenteforsikringerne, foretages først en nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale, dernæst dækkes det negative resultat så vidt muligt gennem en forholdsmæssig reduktion af individuelt bonuspotentiale. Er individuelt bonuspotentiale utilstrækkeligt dækkes det resterende beløb af kernekapitalen. Beløbet føres til en skyggekonto for kernekapitalen.

21.1.3.3. GRUPPE LE

Periodens realiserede renteresultat disponeres således, at såfremt det er positivt, tilbagebetales udlæg fra kernekapitalen. Er der mod forventning overskud herudover, sker fordelingen som i afsnit 21.1.3.1.

21.1.4. FORDELING AF REALISERETE RISIKORESULTAT MELLEML GRUPPER OG KERNEKAPITAL

Hvis periodens risikoresultat for en risikogruppe er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for den pågældende risikogruppe, dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til risikogruppen. Er periodens risikoresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for en risikogruppe ikke fuldt ud kan dække risikogruppens negative risikoresultat, dækkes det resterende beløb af kernekapitalen. Det beløb, som kernekapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for den pågældende risikogruppe.

21.1.5. FORDELING AF REALISERET OMKOSTNINGSRESULTAT MELLEM GRUPPER OG KERNEKAPITAL

Hvis periodens omkostningsresultat for grupperne LP, LPUA, LE og LR er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for omkostningsgruppen, dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til omkostningsgruppen.

Hvis periodens omkostningsresultat for gruppen LL er positivt, henlægges til individuelle særlige bonushensættelser (type B) således at ændringen af de særlige bonushensættelser udgør 6 pct. af månedens indskud. Er periodens omkostningsresultat positivt ud over overførsel til særlige bonushensættelser, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for omkostningsgruppen, dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til omkostningsgruppen.

Er periodens omkostningsresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for en omkostningsgruppe ikke fuldt ud kan dække gruppens negative omkostningsresultat, dækkes det resterende beløb af kernekapitalen. Det beløb, som kernekapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for omkostningsgruppen.

21.2.0. SKYGGEKONTI

Skyggekonti fremføres uden forrentning.

Andelen af skyggekonto, der i et regnskabsår overføres til kernekapitalen fra det realiserede resultat, bonuspotentialer eller fortjenstmargen anmeldes senest 8 dage efter, at bestyrelsen har godkendt årsregnskabet for det år, hvor overførslen sker.

21.3.0. BONUSREGULATIV

Dette bonusregulativ gælder for alle medlemmer og pensionister.

Reglerne for bonusfordeling kan ændres også for allerede tegnede pensionsordninger.

Allerede fordelt bonus i grupperne LP og LPUA kan ikke berøres, se dog de nævnte forbehold i afsnit 2.

Allerede fordelt bonus i gruppe LE kan ikke berøres.

Allerede fordelt bonus i gruppe LL og LR kan ikke berøres, dog kan administrationsgebyrerne bevirke, at ydelserne, herunder de garanterede ydelser, nedsættes.

For alle grupper kan de nævnte forbehold i afsnit 2 medføre nedsættelse af livrenteydelserne, herunder også de garanterede ydelser.

21.4.0. BONUSGRUPPER: RENTEGRUPPER, KONTORENTEGRUPPER, RISIKOGRUPPER, OMKOSTNINGSGRUPPER OG UDJÆVNINGSGRUPPER

Med henblik på at fordele resultatet rimeligt er de enkelte pensionsdækninger, aktuelle såvel som eventuelle, indplaceret i grupper for hvert af elementerne rente, risiko og omkostninger.

Bonussatser fastsættes for hver gruppe af pensionskassens bestyrelse efter indstilling fra direktion og aktuar og anmeldes til Finanstilsynet. Bonussatserne for et kalenderår fastsættes inden udgangen af det foregående kalenderår. Ændringer i årets satser skal anmeldes til Finanstilsynet senest på den dato, hvorfra de ønskes anvendt.

21.4.1. RENTEGRUPPER

21.4.1.1. GRUPPERNE LP OG LPUA

For renteelementet er pensionsdækningerne opdelt i rentegrupper, som er underopdelt i kontorentegrupper, hvis en pensionsordning består af 2 pensionsdækninger, kilde- og afledt dækning, hvor den afledte dækning er oprettet til pensionsstigninger fra kildedækningen fra og med 2000.

Rentegrupperne er opdelt i rentebånd (A, B, C eller D) ud fra den vægtede grundlagsrente primo året. Ultimo 2013 er der følgende rentegrupper:

- 1) LPUA 4 med afledt - A
Hvor $0 \text{ pct.} \leq \text{den vægtede grundlagsrente} < 1 \text{ pct.}$
Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LPUA 4 pct. - A og LPUA 0,0 pct. fra 4 pct. - A
- 2) LPUA 4 med afledt - B
Hvor $1 \text{ pct.} \leq \text{den vægtede grundlagsrente} < 2 \text{ pct.}$
Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LPUA 4 pct. - B og LPUA 0,0 pct. fra 4 pct. - B
- 3) LPUA 4 med afledt-C
Hvor $2 \text{ pct.} \leq \text{den vægtede grundlagsrente} < 3 \text{ pct.}$
Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LPUA 4 pct. - C og LPUA 0,0 pct. fra 4 pct. - C
- 4) LPUA 4 med afledt-D
Hvor $3 \text{ pct.} \leq \text{den vægtede grundlagsrente} < 4 \text{ pct.}$

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LPUA 4 pct. - D og LPUA 0,0 pct. fra 4 pct. - D

- 5) LP 3,5 med afledt-A
Hvor 0 pct. \leq den vægtede grundlagsrente $<$ 1 pct.
Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,5 pct. - A og LP 0,0 pct. fra 3,5 pct. - A
- 6) LP 3,5 med afledt - B
Hvor 1 pct. \leq den vægtede grundlagsrente $<$ 2 pct.
Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,5 pct. - B og LP 0,0 pct. fra 3,5 pct. - B
- 7) LP 3,5 med afledt - C
Hvor 2 pct. \leq den vægtede grundlagsrente $<$ 3 pct.
Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,5 pct. - C og LP 0,0 pct. fra 3,5 pct. - C
- 8) LP 3,5 med afledt - D
Hvor 3 pct. \leq den vægtede grundlagsrente \leq 3,5 pct.
Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,5 pct. - D og LP 0,0 pct. fra 3,5 pct. - D
- 9) LP 3 med afledt - A
Hvor 0 pct. \leq den vægtede grundlagsrente $<$ 1 pct.
Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,0 pct. - A og LP 0,0 pct. fra 3,0 pct. - A
- 10) LP 3 med afledt - B
Hvor 1 pct. \leq den vægtede grundlagsrente $<$ 2 pct.
Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,0 pct. - B og LP 0,0 pct. fra 3,0 pct. - B
- 11) LP 3 med afledt-C
Hvor 2 pct. \leq den vægtede grundlagsrente $<$ 3 pct.
Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,0 pct. - C og LP 0,0 pct. fra 3,0 pct. - C
- 12) LP 0,0 - A
Hvor grundlagsrenten er 0,0 pct.
Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 0,0 pct.

21.4.1.2. GRUPPE LL

13) LL

Alle pensionsdækninger er indplaceret i kontorentegruppe LL.
Grundlagsrenten i gruppen er 0,0 pct.

21.4.1.3. GRUPPE LR

14) LR

Alle pensionsdækninger er indplaceret i kontorentegruppe LR.
Grundlagsrenten i gruppen er 0,0 pct.

21.4.1.4. GRUPPE LE

15) LE

Alle pensionsdækninger er indplaceret i kontorentegruppe LE.
Grundlagsrenten i gruppen er 3,0 pct.

21.4.2. Kontorentegrupper

Rentegrupperne i LP og LPUA er underopdelt i kontorentegrupper. Betegnelsen A, B, C eller D (rentebåndet) angiver, hvilken vægtet grundlagsrente den pågældende pensionsdækning og dens afledte pensionsdækning har primo året. Ultimo 2013 er der følgende kontorentegrupper:

- 1) LPUA 4 pct. - A, LPUA 4 pct. - B, LPUA 4 pct. - C og LPUA 4 pct. - D
I alt 4 kontorentegrupper. Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag med grundlagsrente 4 pct. for indbetalinger foretaget indtil 31. marts 1987 og bonus fordelt til og med 1999. Det vil sige pensionsdækninger med ydelsesprofil 401, 501 og 801 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra.
- 2) LP 3,5 pct. - A, LP 3,5 pct. - B, LP 3,5 pct. - C, LP 3,5 pct. - D
I alt 4 kontorentegrupper. Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag med grundlagsrente 3,5 pct. og bonus herfra fordelt til og med 1999 (for ydelsesprofil 402 og 601 fordeles bonus for år 2000 og frem dog fortsat på ydelsesprofil 402 OG 601). Det vil sige pensionsdækninger med ydelsesprofil 101, 201, 301, 402, 502, 601, 802 og 901 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Pensionsdækningerne er kildedækninger.
- 3) LP 3,0 pct. - A, LP 3,0 pct. - B, LP 3,0 pct. - C
I alt 3 kontorentegrupper. Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag eller fælleskønsberegninggrundlag med grundlagsrente 3 pct. og bonus

herfra fordelt til og med 1999. Det vil sige pensionsdækninger med ydelsesprofil 102, 112, 202, 212, 302, 312, 902 og 912 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Pensionsdækningerne er kildedækninger.

- 4) LPUA 0,0 pct. fra 4 pct. - A, LPUA 0,0 pct. fra 4 pct. - B, LPUA 0,0 pct. fra 4 pct. - C og LPUA 0,0 pct. fra 4 pct. - D

I alt 4 kontorentegrupper. Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag med grundlagsrente 0,0 pct. (nedsat fra 2 pct. til 1 pct. ultimo 2010, til 0,5 pct. ultimo 2012 og til 0,0 pct., ultimo 2014) hidrørende fra bonus- og bidragsstigninger fra gruppe LPUA 4,0 pct. Det vil sige afledte pensionsdækninger med ydelsesprofil 401, 501 og 801 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Pensionsdækningerne er afledte dækninger.

- 5) LP 0,0 pct. fra 3,5 pct. - A, LP 0,0 pct. fra 3,5 pct. - B, LP 0,0 pct. fra 3,5 pct. - C, LP 0,0 pct. fra 3,5 pct.-D

I alt 4 kontorentegrupper. Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag med grundlagsrente 0,0 pct. (nedsat fra 2 pct. til 1 pct. ultimo 2010, til 0,5 pct. ultimo 2012 og til 0,0 pct., ultimo 2014) hidrørende fra bonus- og bidragsstigninger fra gruppe LP 3,5 pct. Det vil sige afledte pensionsdækninger med ydelsesprofil 101, 201, 301, 402, 502, 601, 802 og 901 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Pensionsdækningerne er afledte dækninger.

- 6) LP 0,0 pct. fra 3,0 pct. - A, LP 0,0 pct. fra 3,0 pct. - B, LP 0,0 pct. fra 3,0 pct. - C

I alt 3 kontorentegrupper. Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag eller fælleskønsberegninggrundlag med grundlagsrente 0,0 pct. (nedsat fra 2 pct. til 1 pct. ultimo 2010, til 0,5 pct. ultimo 2012 og til 0,0 pct., ultimo 2014) hidrørende fra bonus- og bidragsstigninger fra gruppe LP 3,0 pct. Det vil sige afledte pensionsdækninger med ydelsesprofil 102, 112, 202, 212, 302, 312, 902 og 912 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Pensionsdækningerne er afledte dækninger.

- 7) LP 0,0 pct.

Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag eller fælleskønsberegninggrundlag med grundlagsrente 0,0 pct. (nedsat fra 2 pct. til 1 pct. ultimo 2010, til 0,5 pct. ultimo 2012 og til 0,0 pct., ultimo 2014) og bonus herfra. Det vil sige pensionsdækninger med ydelsesprofil 103, 113, 203, 213, 303, 313,

903 og 913 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra.
Omfatter også ordninger omtegnet i 2009, 2012 eller 2015.

21.4.3. OMKOSTNINGSGRUPPER

Pensionsdækningerne er opdelt i følgende omkostningsgrupper:

- 1) LP
Alle pensionsdækninger i gruppen LP
- 2) LPUA
Alle pensionsdækninger i gruppen LPUA
- 3) LL
Alle pensionsdækninger i gruppen LL
- 4) LR
Alle pensionsdækninger i gruppen LR
- 5) LE
Alle pensionsdækninger i gruppen LE

21.4.4. RISIKOGRUPPER

Risikogrupperne svarer til risikobonusgrupperne:

- 1) LP1999 (LPUA)
Kontorentegrupperne LPUA 4 pct. - A, LPUA 4 pct. - B, LPUA 4 pct. - C og LPUA 4 pct. - D
- 2) LP1999
Ordningerne med kønsopdelt beregningsgrundlag i kontorentegrupperne LP 3,5 pct. - A, LP 3,5 pct. - B, LP 3,5 pct. - C, LP 3,5 pct. - D, LP 3,0 pct. - A, LP 3,0 pct. - B, LP 3,0 pct. - C
- 3) LP2015 (LPUA)
Kontorentegrupperne LPUA 0,0 pct. fra 4 pct. - A, LPUA 0,0 pct. fra 4 pct. - B, LPUA 0,0 pct. fra 4 pct. - C og LPUA 0,0 pct. fra 4 pct. - D
- 4) LP2015
Ordningerne med kønsopdelt beregningsgrundlag i kontorentegrupperne LP 0,0 pct. fra 3,5 pct. - A, LP 0,0 pct. fra 3,5 pct. - B, LP 0,0 pct. fra 3,5 pct. - C, LP 0,0 pct. fra 3,5 pct. - D, LP 0,0 pct. fra 3,0 pct. - A, LP 0,0 pct. fra 3,0 pct. - B, LP 0,0 pct. fra 3,0 pct. - C, LP 0,0 pct.

- 5) LP1999 Unisex
Ordningerne med fælleskønsberegningsgrundlag i kontorentegrupperne
LP 3,0 pct. unisex - A, LP 3,0 pct. unisex - B, LP 3,0 pct. unisex - C
- 6) LP2015 Unisex
Ordningerne med fælleskønsberegningsgrundlag i kontorentegrupperne
LP 0,0 pct. fra 3,0 pct. unisex - A, LP 0,0 pct. fra 3,0 pct. unisex - B, LP
0,0 pct. fra 3,0 pct. unisex - C, LP 0,0 pct. unisex
- 7) LP2015 Unisex (LL)
Ordningerne med fælleskønsberegningsgrundlag i rentegruppe LL
- 8) LP2015 (LR)
Ordningerne med kønsopdelt beregningsgrundlag i rentegruppe LR
- 9) LE
Ordningerne med kønsopdelt beregningsgrundlag i rentegruppe LE

21.4.5. UDJÆVNINGSGRUPPER

Udjævningsgrupperne er med virkning fra primo 2013:

- 1) Kontorentegrupperne
LPUA 4 pct. - A, LPUA 4 pct. - B, LPUA 4 pct. - C og LPUA 4 pct. - D
- 2) Kontorentegrupperne
LP 3,5 pct. - A, LP 3,5 pct. - B, LP 3,5 pct. - C, LP 3,5 pct. - D
- 3) Kontorentegrupperne
LP 3,0 pct. - A, LP 3,0 pct. - B, LP 3,0 pct. - C
- 4) Kontorentegrupperne
LPUA 0,0 pct. fra 4 pct. - A, LPUA 0,0 pct. fra 4 pct. - B, LPUA 0,0 pct.
fra 4 pct. - C og LPUA 0,0 pct. fra 4 pct. - D
- 5) Kontorentegrupperne
LP 0,0 pct. fra 3,5 pct. - A, LP 0,0 pct. fra 3,5 pct. - B, LP 0,0 pct. fra 3,5
pct. - C, LP 0,0 pct. fra 3,5 pct. - D, LP 0,0 pct. fra 3,0 pct. - A, LP 0,0 pct.
fra 3,0 pct. - B, LP 0,0 pct. fra 3,0 pct. - C, LP 0,0 pct.

21.4.6. RENTEBÅNDSSKIFTE

Primo åååå flyttes de pensionsdækninger, der som følge af ændret vægtet grundlagsrente, skal skifte rentebandsgruppe, eller som følge af sammenlægning skal skifte gruppe.

Markedsværdien for ordningerne trækkes ud af de rentebandsgrupper, som pensionsdækningen har tilhørt i åååå-1, og lægges ind i de rentebandsgrupper, som pensionsdækningen skal tilhøre i åååå.

Samtidigt kan der ske tilretning af de kollektive bonuspotentialer jf. afsnit 21.9.1.

Tilretningerne sker, hvis det vurderes, at et skift af rentegruppe medfører omfordeling af betydelig økonomisk størrelse.

21.4.7. TILRETNING AF SKYGGEKONTI

Ved skift mellem grupper, kan der ske tilretning af skyggekonti, for såvel modtagne som afgivne gruppe med henblik på at undgå omfordeling af betydelig økonomisk størrelse

Ved sammenlægninger af grupper anvendes tilsvarende principper.

21.4.8. BONUSFORMER

Inden for hver bonusgruppe fastsættes følgende bonussatser:

- Rentebonus (kontorente)
- Administrationsbonus og gebyrer (ikke LE)
- Pensionsbonus (kun grupperne LP og LPUA)
- Dødsrisikobonus
- Invaliditetsrisikobonus (kun grupperne LP og LPUA)

21.4.9. PRINCIPPER FOR FASTSÆTTELSE AF BONUSSATSER

Bonussatser for det kommende kalenderår fastlægges af bestyrelsen i november/december. Satserne kan ændres i løbet af året med virkning for fremtidig bonustildeling.

Som udgangspunkt fordeles i grupperne LP, LPUA, LR og LL kun bonus for det følgende år, hvis bonus kan indeholdes i årets forventede realiserede resultat og størrelsen af det kollektive bonuspotentiale for den pågældende gruppe. Hvis der er anvendt af individuelt bonuspotentiale for den pågældende gruppe, skal pensionskassen tillige have en solvensdækning på minimum 150 %.

For gruppen LE gælder, at bonussatser fastlægges af bestyrelsen på baggrund af et afsluttet kalenderårsregnskab med udgangspunkt i størrelsen af det kollektive bonuspotentiale og andre reserver med henblik på at opnå en stabil

bonustilskrivning og med henblik på at sikre, at bestandens aktiver afvikles i rimelig takt med afviklingen af bestanden.

Herudover anvendes følgende principper:

21.4.9.1. KONTORENTE

Kontorenten for grupperne LP og LPUA for det kommende år fastlægges endvidere med henblik på at opnå en stabil kontorente, der så vidt mulig er i overensstemmelse med den kontorente, der anvendes ved beregning af pensionsmeddelelser. Kontorenten skal dog altid mindst udgøre grundlagsrenten/(1-PALskattesats).

Kontorenten for det kommende år i gruppen LR og LL fastlægges med udgangspunkt i størrelsen af det kollektive bonuspotentiale og med henblik på at opnå stabil kontorente.

21.4.9.2. ADMINISTRATIONSBONUS

Administrationsbonus for grupperne LP og LPUA for det kommende år fastlægges endvidere ud fra en sammenligning af det faktiske og forventede omkostningsniveau under hensyn til, at der løbende skal være afsat en administrationshensættelse som fastsat i det tekniske grundlag.

For grupperne LL og LR fastsættes administrationsbonus for det kommende år med udgangspunkt i størrelsen af det kollektive bonuspotentiale og ud fra en sammenligning af det faktiske og forventede omkostningsniveau.

21.4.9.3. RISIKOBONUS - DØDSRISIKOBONUS OG INVALIDITETSRISIKOBONUS

2. ordens intensiteter til risikobonus fastlægges endvidere på baggrund af en udjævning af den observerede dødelighed og invaliditetshyppighed, ud fra det forventede risikoforløb set over et medlemsforløb og med udgangspunkt i størrelsen af det kollektive bonuspotentiale.

For gruppen LR kan bonussatser fastsættes forskelligt for undergrupperne:

- 1) Eventuelle og aktuelle livrenteforsikringer med garanterede ydelser
- 2) Eventuelle og aktuelle livrenteforsikringer uden garanterede ydelser

For policer i gruppen LE kan bonussatser fastsættes forskelligt for eventuelle og aktuelle policer.

21.5.0. BONUSBEREGNING OG TILDELING

Bonusbeløb regnes månedligt, men selve beregningen og tildelingen sker ultimo hvert år eller ved ændring af dækningen i årets løb, hvor den månedlige bonus siden sidste bonustildeling beregnes og tildeles.

Bonustildeling finder sted i forbindelse med en beregning af pensionsordningens kontoreserve.

For gruppen LR gælder endvidere:

Har et medlem flere livrenteforsikringer behandles disse som separate forsikringer.

For livrenteforsikringer med garanterede ydelser opretholdes ved bonusberegningen det forhold, som livrenten og den garanterede ydelse har indbyrdes før bonusberegningen.

For gruppen LL gælder endvidere:

Har et medlem flere livrenteforsikringer behandles disse som separate forsikringer.

21.6.0. KONTORESERVE

Kontoreserven beregnes på 1. ordensgrundlaget (med beregningsgrundlagets intensiteter og satser) og på 2. ordensgrundlaget (med intensiteter og satser fra bonusreglerne).

I beregningen af den månedlige kontoreserve indgår medlemsbidrag (LP), indskud (LL og LP), forfaldne udbetalinger (inkl. aldersafhængigt pensionisttillæg i LP og LPUA), risikopræmie, omkostninger (ikke LE), forrentning og PAL-skat.

I gruppen LR har der aldrig været aftalte medlemsbidrag, og gruppen er lukket for indskud. Ligeledes er grupperne LPUA og LE under afvikling.

Pr. den dato, hvor selve tildelingen sker (typisk ultimo året eller ved ændringer i løbet af året), opgøres tillige forskellen mellem de indbetalte pensionsbidrag og forfaldne medlemsbidrag siden datoen for sidste tildeling:

Ultimo hver måned er dækningens kontoreserve bestemt som:

$$\begin{aligned} \text{Kontoreserve}(u) = & \text{kontoreserve}(p) \\ & + \text{medlemsbidrag (kun LP)} \\ & + \text{indskud (kun LP og LL)} \\ & - \text{forfaldne løbende pensionsydelse} \\ & - \text{forfaldne engangsydelse (ikke LE)} \\ & - \text{omkostninger (ikke LE)} \\ & - \text{risikopræmier} \\ & + \text{rente} \\ & - \text{PAL skat} \end{aligned}$$

hvor u = ultimo måneden og p = primo måneden.

I grupperne LP og LPUA gælder at pr. tildelingsdatoen, hvor bidragskontoen opgøres, fås kontoreserven ud fra ovenstående formel ved at tillægge følgende led:

- + Bidragskontosaldo=(forfaldne og indbetalte pensionsbidrag siden sidste tildeling-medlemsbidrag siden sidste tildeling)
- administrationsomkostninger heraf (hvis bidragskontosaldo>0, 0 ellers)
- + rente heraf (forrentes med grundlagsrente henholdsvis bonusrente svarende til, at beløbet er indbetalt midt i perioden siden sidste tildeling).

Det er i alle tilfælde tilstræbt ved beregningen af kontoreserven med 1. ordens intensiteter at få en så stor overensstemmelse med den prospektivt beregnede reserve som muligt. De mindre differencer, der fremkommer, og som skyldes forskellige tekniske forhold som fx de anvendte interpolationsmetoder, henføres forholdsmæssigt til risikopræmierne.

21.7.0. BONUSDEFINITION

Bonusbeløbet udgør forskellen mellem kontoreserven beregnet på 2. ordens intensiteter og satser og kontoreserven beregnet på 1. ordens intensiteter og satser (= den prospektive reserve):

$$\text{Bonusbeløb} = \text{Kontoreserve}^I(u) - [V(u) + \text{bonuskonto}(p)]$$

Hvor

- $V(u)$ er den prospektive reserve ultimo måneden ifølge beregningsgrundlaget,
- $\text{Bonuskonto}(p)$ er den opsamlede bonus fra sidste bonustildeling til primo beregningsmåneden,

Den samlede bonus for hele året/perioden er summen af de månedlige bonusbeløb for året/perioden=bonuskonto(ultimo tildelingsperioden).

21.8.0. ANVENDELSE AF BONUSBELØBET

I grupperne LP og LPUA anvendes **Bonuskonto(ultimo tildelingsperioden)** for kildedækninger (garanterede ydelser) fra og med år 2000 til en proportional opskrivning af ydelserne på de afledte pensionsdækninger (ordninger, der er omfattet af forbeholdene i afsnit 2). Dog betales først pensionsdækningens egne negative bonuselementer jf. afsnit 21.11.1 om anvendelse af bonus til dækning af negativ risikobonus, dernæst gæld til kernekapitalen i form af akkumulerede midler fra tidligere negativ risikobonus og dernæst udgifter til udbetalt aldersafhængigt tillæg.

For pensionsdækninger med betinget garanti (ordninger omfattet af forbeholdene i afsnit 2) i grupperne LP og LPUA anvendes

Bonuskonto(ultimo tildelingsperioden) til en proportional opskrivning af pensionsdækningens ydelser, således at det indbyrdes forhold mellem ydelserne bevares. Dog betales først negative bonuselementer, jf. afsnit 21.10.0 om

anvendelse af bonus til dækning af administrationsgebyrer, afsnit 26 om anvendelse af bonus til dækning af præmie for Dækning ved udvalgte kritiske sygdomme (LP) og afsnit 21.11.0 om anvendelse af bonus til dækning af negativ risikobonus.

For pensionsdækninger i gruppe LR anvendes Bonuskonto(ultimo tildelingsperioden) til en proportional opskrivning af ydelserne. Dog betales først dækningens negative bonuselementer jf. afsnit 21.11.0 om anvendelse af bonus til dækning af negativ risikobonus, dernæst gæld til kernekapitalen i form af akkumulerede midler fra tidligere negativ risikobonus og dernæst så vidt muligt gebyret jf. afsnit 21.10.0. Herefter nulstilles bonuskontoen.

For pensionsdækninger i gruppe LL anvendes Bonuskonto(ultimo tildelingsperioden) til en proportional opskrivning af ydelserne. Dog betales først dækningens negative bonuselementer jf. afsnit 21.4.10. om anvendelse af bonus til dækning af negativ risikobonus, dernæst negativ rentebonus, dernæst gæld til kernekapitalen i form af akkumulerede midler fra tidligere negativ risikobonus, dernæst tidligere negativ rentebonus og dernæst så vidt muligt gebyret jf. afsnit 21.4.9. Herefter nulstilles bonuskontoen.

For pensionsdækninger i gruppe LE anvendes som indskud til forhøjelse af policens pension med brug af passiv jf. afsnit 5.

21.8.1.1. GRUPPERNE LP OG LPUA

For de tre typer af negative bonuselementer gælder, at periodens positive bonus først går til dækning af periodens negative bonuselementer i følgende rækkefølge:

- 1) administrationsgebyrer,
- 2) præmie for Dækning ved udvalgte kritiske sygdomme (LP)
- 3) og risikobonus.

Dernæst dækkes udgifter til udbetalt aldersafhængigt pensionisttillæg.

Såfremt der ikke er bonus nok til at dække udgifter til aldersafhængigt pensionisttillæg, nedsættes pensionen.

Såfremt der ikke er positiv bonus nok til at dække de negative bonuselementer, bortset fra udgifter til aldersafhængigt pensionisttillæg, tilføres midler som lån fra kernekapitalen til opretholdelse af pensionen.

Der holdes på de enkelte pensionsdækninger regnskab over de akkumulerede tilførte midler, men de forrentes ikke. Er der efter dækning af periodens negative bonuselementer fortsat positiv bonus for perioden, går den positive bonus til tilbagebetaling af de akkumulerede tilførte midler i samme rækkefølge, som gælder for dækning af periodens negative bonuselementer.

De akkumulerede beløb nedskrives med tilbagebetalingen. Er der herefter fortsat positiv bonus for perioden, går den positive bonus til at dække ubetalt negativ administrationsbonus, præmie for Dækning ved udvalgte kritiske sygdomme (kun LP), akkumulerede beløb for tilførte midler vedrørende ikke-dækket negativ administrationsbonus og akkumulerede beløb for tilførte midler vedrørende ikke-dækket præmie for Dækning ved udvalgte kritiske sygdomme (kun LP) på øvrige eventuelle henholdsvis aktuelle dækninger i LP/LPUA for det pågældende medlem.

Når bonusbeløbet er anvendt nulstilles bonuskontoen.

21.8.1.2. AKKUMULEREDE TILFØRTE MIDLER VED ÆNDRINGER OG OPHØR (GRUPPERNE LP OG LPUA)

Akkumulerede tilførte beløb som følge af administrationsgebyrer justeres ved ændring fra opsparingsdækning til almindelig dækning jf. afsnit 9.2.0., således at det akkumulerede tilførte beløb højst udgør værdien af opsparingsdækningen på tidspunktet for ændringen.

Akkumulerede tilførte beløb som følge af administrationsgebyrer, præmie for Dækning ved udvalgte kritiske sygdomme og negativ risikobonus videreføres ved pensionering, herunder også på tilknyttede børnepensioner og ægtefælle/samleverpensioner.

Akkumulerede tilførte beløb som følge af administrationsgebyrer modregnes ved udtrædelser eller overførsler, dog højst svarende til det gældende fradrag for transaktionsomkostninger set under ét for alle dækninger i grupperne LP og LPUA, jf. afsnit 20.1.1.

21.9.0. RENTEBONUS

Den månedlige forrentning af dækningens kontoreserve og bonuskonto efter fradrag for udgifter til administration og risiko sker med den månedlige rentesats i_R , som er bestemt ud fra den årlige rentesats R ved

$$i_R = (1 + R)^{1/12} - 1$$

Forrentning på 1. ordens grundlaget sker ud fra grundlagsrenten OR .

Forrentning på 2. ordens grundlaget sker ud fra den af bestyrelsen fastsatte årlige kontorente BR af pensionsafkastskattepligtig reserve for den pågældende gruppe. BR fastsættes altid til mindst $OR/(1 - PALskattesats)$.

Rentebonus af kontoreserven KR for en periode på m måneder er:

$$KR((1 + i_{BR})^m - (1 + i_{OR})^m)$$

Hvorefter der trækkes PAL-skat med

$$\text{PALskattesats} \cdot (\text{KR} - \min(\text{KR}; R_{\text{fri}})) \cdot ((1 + i_{\text{BR}})^m - 1)$$

Hvor R_{fri} er pensionsafkastskattefritaget reserve.

For gruppe LL kan rentebonus godt være negativ og modregnes i givet fald så vidt muligt i positiv rente- og risikobonus på den pågældende dækning. Se afsnit 21.8.0 med generelle regler for negative bonuselementer.

21.9.1. DELTABONUS TIL UDJÆVNING AF KOLLEKTIVT RENTE BONUSPOTENTIALE (GRUPPERNE LP OG LPUA)

Kontorentegrupper, som pensionsdækninger kan skifte mellem, når den vægtede grundlagsrente ændres, kan have forskelligt kollektivt rentebonuspotential.

Med henblik på at undgå omfordeling af betydelig økonomisk størrelse, kan bestyrelsen fastsætte satser for deltabonus, som fordeler rentebonus således, at kontorentegrupperne efterfølgende har samme bonusgrad. Bonusgraden er størrelsen af det kollektive rentebonuspotential i procent af de retrospektive hensættelser.

21.9.2. BEREGNING OG ANVENDELSE AF DELTABONUS (GRUPPERNE LP OG LPUA)

Satsen for deltabonus bestemmes ud fra den kontorentegruppe, pensionsdækningen tilhører ultimo åååå. Der kan være satser for deltabonus knyttet til både kildedækninger og afledte dækninger.

Deltabonus fås ved at gange satsen for deltabonus (før pensionsafkastskat PAL) på kontoreserven ultimo åååå efter postering af kontorente, risikopræmier og bonus mm. for åååå.

Af den herved beregnede deltabonus afregnes PAL i den udstrækning, pensionsdækningen er PALbeskattet.

Den resterende deltabonus for et medlems pensionsdækning anvendes på følgende måde:

- 1) Deltabonus tilskrevet en kildedækning bruges først til nedskrivning af eventuel gæld til kernekapitalen som følge af negativ dødsbonus. Overskydende deltabonus overføres til kildedækningens afledte dækning, hvor deltabonus (både deltabonus overført fra kildedækningen og deltabonus fra den afledte dækning) anvendes på følgende måde

- 2) Deltabonus bruges først til at nedskrive eventuel gæld til kernekapitalen som følge af gebyrer.
- 3) Overskydende deltabonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til kernekapitalen som følge af præmie for dækning ved udvalgte kritiske sygdomme.
- 4) Overskydende deltabonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til kernekapitalen som følge af negativ dødsbonus. Hvis der herefter er overskydende deltabonus, bruges det på kildedækningen til at nedskrive eventuel gæld til kernekapitalen som følge af negativ dødsbonus.
- 5) Overskydende deltabonus bruges herefter til at forhøje den afledte dæknings kontoreserve.

21.9.3. DELTARISIKOBONUS TIL UDJÆVNING AF KOLLEKTIVT RISIKOBONUSPOTENTIALE (KUN LP)

Ved sammenlægning af risikogrupper vil der som regel være behov for at udligne forskelle i kollektivt risikobonuspotentiale, før sammenlægningen kan foretages. Det er risikobonusgraden, forstået som størrelsen af det kollektive risikobonuspotentiale i procent af de retrospektive hensættelser, der ensartes. Med henblik på i størst muligt omfang at henhøre det kollektive risikobonuspotentiale til de pensionsdækninger, der har optjent det, kan bestyrelsen fastsætte satser for deltarisikobonus, som fordeler risikobonus således, at risikogrupperne efterfølgende har ens risikobonusgrad. Da der er behov for en nærmere fastsat tilretning, der skal ske på et givet tidspunkt, er det ikke muligt at fordele risikobonus som normalt i form af en rabat på risikopræmierne. I stedet fordeles risikobonus forholdsmæssigt ud fra den retrospektive hensættelse.

21.9.4. BEREGNING OG ANVENDELSE AF DELTARISIKOBONUS (KUN LP)

Satsen for deltarisikobonus bestemmes ud fra den risikogruppe, pensionsdækningen tilhører ultimo åååå. Der kan være satser for deltarisikobonus knyttet til både kildedækninger og afledte dækninger.

Deltarisikobonus fås ved at gange satsen for deltarisikobonus på kontoreserven ultimo åååå efter postering af kontorente, risikopræmier og bonus mm. for åååå.

Da der er tale om risikobonus betales der ikke PAL af deltarisikobonus.

Deltarisikobonus for et medlems pensionsdækning anvendes på følgende måde:

- 1) Deltarisikobonus tilskrevet en kildedækning bruges først til nedskrivning af eventuel gæld til kernekapitalen som følge af negativ dødsbonus. Overskydende deltarisikobonus overføres til kildedækningens afledte dækning, hvor deltarisikobonus (både deltarisikobonus overført fra

kildedækningen og deltarisikobonus fra den afledte dækning) anvendes på følgende måde:

- 2) Deltarisikobonus bruges først til at nedskrive eventuel gæld til kernekapitalen som følge af gebyrer.
- 3) Overskydende deltarisikobonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til kernekapitalen som følge af præmie for dækning ved udvalgte kritiske sygdomme.
- 4) Overskydende deltarisikobonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til kernekapitalen som følge af negativ dødsbonus. Hvis der herefter er overskydende deltarisikobonus, bruges det på kildedækningen til at nedskrive eventuel gæld til kernekapitalen som følge af negativ dødsbonus.
- 5) Overskydende deltarisikobonus bruges herefter til at forhøje den afledte dæknings kontoreserve.

21.9.5. DELTAOMKOSTNINGSBONUS TIL NEDBRINGELSE AF KOLLEKTIVT OMKOSTNINGSBONUSPOTENTIALE (KUN LP)

Det kan være hensigtsmæssigt at nedbringe omkostningsKB, hvis det skønnes større end nødvendigt, uden at det sker ved nedsættelse af 2. ordens administrationsfradrag eller gebyrer. Bestyrelsen kan derfor fastsætte deltaomkostningsbonus, som fordeler omkostningsbonus primo året forholdsmæssigt ud fra den retrospektive hensættelse for alle ordninger i omkostningsgruppen.

21.9.6. BEREGNING OG ANVENDELSE AF DELTAOMKOSTNINGSBONUS (KUN LP)

Satsen for deltaomkostningsbonus bestemmes ud fra det beløb, som omkostningsKB ønskes reduceret med. Dette beløb i forhold til den retrospektive hensættelse for ordningerne i omkostningsgruppen udgør satsen for deltaomkostningsbonus.

Deltaomkostningsbonus fås ved at gange satsen for deltaomkostningsbonus på kontoreserven ultimo åååå efter postering af kontorente, risikopræmier og bonus mm. for åååå.

Da der er tale om omkostningsbonus, betales der ikke PAL af deltaomkostningsbonus.

Deltaomkostningsbonus for et medlems pensionsdækning anvendes på følgende måde:

1. Deltaomkostningsbonus tilskrevet en kildedækning bruges først til nedskrivning af eventuel gæld til kernekapitalen som følge af negativ dødsbonus.

Overskydende deltaomkostningsbonus overføres til kildedækningens afledte dækning, hvor deltaomkostningsbonus (både deltaomkostningsbonus overført fra kildedækningen og deltaomkostningsbonus fra den afledte dækning) anvendes på følgende måde:

2. Deltaomkostningsbonus bruges først til at nedskrive eventuel gæld til kernekapitalen som følge af gebyrer.
3. Overskydende deltaomkostningsbonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til kernekapitalen som følge af præmie for dækning ved udvalgte kritiske sygdomme.
4. Overskydende deltaomkostningsbonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til kernekapitalen som følge af negativ dødsbonus. Hvis der herefter er overskydende deltaomkostningsbonus, bruges det på kildedækningen til at nedskrive eventuel gæld til kernekapitalen som følge af negativ dødsbonus.
5. Overskydende deltaomkostningsbonus bruges herefter til at forhøje den afledte dæknings kontoreserve.

21.10.0. ADMINISTRATIONSBONUS

21.10.1. GRUPPERNE LP OG LPUA - PENSIONSbonus

Administrationsbonus er den del af bonus, der vedrører administrationsomkostningerne. I beregningsgrundlaget er defineret et administrationsfradrag TB som procent af bidragene og TI som procent af personlige indskud.

Der henlægges til administrationshensættelse, der udgør 1 pct. af hensættelserne i LP/LPUA. Administrationshensættelsen skal kunne dække fremtidige udgifter til administration, når bidragsbetalingen ophører. Den administrationshensættelse, der frigøres i takt med pensionsudbetalingen, tilføres dækningen som pensionsbonus (PB) og medgår hermed helt eller delvist til at betale gebyrerne nævnt nedenfor.

- 1) Administrationsomkostningerne fordeles på formueforvaltning, som betales gennem nedsættelse af renten og
- 2) faste administrationsudgifter, som henføres til alle medlemmer og pensionister, og som skal dækkes gennem gebyrer $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP/LPUA}}$ (for ikke-pensionerede medlemmer ekskl. medlemmer med opsparingskonto), $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LP/LPUA}}$ (ikke-pensionerede medlemmer med opsparingskonto) og $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}}$ (pensionerede medlemmer),
- 3) administrationsudgifter, som vedrører bidragsbetalingen, og som udgør FB procent af bidrag og FI procent af personlige indskud,
- 4) administrationsudgifter, som vedrører pensionsudbetalingen, og som skal dækkes gennem gebyret $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}}$ og pensionsbonus,

- 5) eventuelle specifikke udgifter, der kan debiteres det enkelte medlem i form af gebyr som betaling for specielle serviceydelser fra LP/ LPUA, fx specialberegning til opdeling af efterløn, helbredsbedømmelse ved indskud med mere $\text{Gebyr}_{\text{spec}}^{\text{LP/LPUA}}$ og $\text{Gebyr}_{\text{TAKS}}^{\text{LP/LPUA}}$.

Administrationsfradraget er ifølge beregningsgrundlaget

$$\text{TB} \cdot \text{bidrag} + \text{TI} \cdot \text{Indskud} + \text{Gebyr}_{\text{spec}}^{\text{LP/LPUA}} + \text{Gebyr}_{\text{TAKS}}^{\text{LP/LPUA}}$$

Administrationsbonus bliver herefter for ikke-pensionerede:

$$\begin{aligned} & (\text{TB} \cdot \text{bidrag} + \text{TI} \cdot \text{Indskud} + \text{Gebyr}_{\text{spec}}^{\text{LP/LPUA}} + \text{Gebyr}_{\text{TAKS}}^{\text{LP/LPUA}}) \\ & - (\text{FB} \cdot \text{bidrag} + \text{FI} \cdot \text{personligeindskud} + \text{Gebyr}_{\text{spec}}^{\text{LP/LPUA}} \\ & + \text{Gebyr}_{\text{TAKS}}^{\text{LP/LPUA}} + \text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP/LPUA}} / N_{\text{evt}}^{\text{LP/LPUA}}) \end{aligned}$$

og for pensionerede:

$$\text{PB} \cdot \text{pension} - \text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}} / N_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}}$$

hvor

- $N_{\text{evt}}^{\text{LP/LPUA}}$ for hvert medlem angiver antallet af eventuelle dækninger i LP/LPUA (bortset fra TAKS-dækninger), således at der kun betales ét $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP/LPUA}}$ eller $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LP/LPUA}}$, uanset om der er en eller flere eventuelle dækninger i LP/LPUA, og
- $N_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}}$ for hver pensionist giver antallet af aktuelle dækninger (bortset fra TAKS-dækninger), således at der kun betales ét $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}}$, uanset om der er en eller flere aktuelle dækninger i LP/LPUA, og pension er de forfaldne løbende pensionsydelser siden sidste bonustildeling.

I TAKS-dækninger betales alene $\text{Gebyr}_{\text{TAKS}}^{\text{LP/LPUA}}$, ikke $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP/LPUA}}$, $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LP/LPUA}}$ eller $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}}$.

For delpensionerede, der både har eventuelle og aktuelle dækninger i LP / LPUA betales både $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP/LPUA}}$ eller $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LP/LPUA}}$ og $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}}$.

Beregningen sker på månedsbasis, men posteres som anden bonus kun på reservekontoen pr. 1. januar eller ved ændringer i løbet af året.

Administrationsbonus kan som følge af gebyrerne $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP/LPUA}}$, $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LP/LPUA}}$ og $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}}$ blive negativ. Negativ administrationsbonus modregnes så vidt muligt i positiv rente- og risikobonus på den pågældende dækning og øvrige eventuelle henholdsvis aktuelle dækninger i LP/LPUA.

Se afsnit 21.8.0 for generelle regler for negative bonuselementer.

21.10.2. GRUPPE LL

Administrationsbonus er den del af bonus, der vedrører administrationsomkostningerne. I beregningsgrundlaget er defineret et fradrag TI som procent af indskud til dækning af administrationsomkostninger mm.

Der fastsættes et 2. ordens fradrag af indskud FI og et indskudsgebyr $\text{Gebyr}_{\text{indskud}}^{\text{LL}}$, hvor indskudsgebyret er den skønnede udgift til oprettelse af forsikringen.

Administrationsbonus som posteres på indskudstidspunktet bliver herefter:

$$\text{TI} \cdot \text{indskud} - (\text{FI} \cdot \text{indskud} + \text{Gebyr}_{\text{indskud}}^{\text{LL}})$$

Løbende betales gebyret $\text{Gebyr}_{\text{årligt}}^{\text{LL}}$, som er den skønnede årlige udgift til administration af en livrenteforsikring.

Der betales eventuelle specifikke gebyrer som betaling for specielle serviceydelser, fx tilbagebetaling af indskud, helbredsbedømmelse, opdeling af livrenten og tilbagekøb $\text{Gebyr}_{\text{spec}}^{\text{LL}}$

Beregningen heraf sker på månedsbasis, men posteres kun på reservekontoen pr. 1. januar eller ved ændringer i løbet af året. Gebyret modregnes så vidt muligt i rente- og risikobonus på den pågældende livrenteforsikring, jf. afsnit 21.4.7. med generelle regler for negative bonuselementer. Hvis rente- og risikobonus, efter fradrag for negativ risikobonus og nedbringelse af gæld vedrørende tidligere negativ risikobonus, for den pågældende periode er mindre end gebyrerne for den pågældende periode, nedbringes reserven og livrenteydelserne, herunder garanterede ydelser, nedsættes tilsvarende. Dette gælder for såvel opsatte livrenteforsikringer som for livrenteforsikringer under udbetaling.

21.10.3. GRUPPE LR

Administrationsbonus er den del af bonus, der vedrører administrationsomkostningerne. I beregningsgrundlaget er defineret et fradrag TI som procent af indskud til dækning af administrationsomkostninger mm.

Der fastsættes et 2. ordens fradrag af indskud FI og et indskudsgebyr $\text{Gebyr}_{\text{indskud}}^{\text{LR}}$, hvor indskudsgebyret er den skønnede udgift til oprettelse/ændring af forsikringen, når et indskud modtages.

Endvidere fastsættes et årligt gebyr $\text{Gebyr}_{\text{årligt}}^{\text{LR}}$, som den skønnede årlige udgift til administration af en livrenteforsikring.

Administrationsbonus som posteres på indskudstidspunktet bliver herefter:

$$\text{TI} \cdot \text{indskud} - (\text{FI} \cdot \text{indskud} + \text{Gebyr}_{\text{indskud}}^{\text{LR}})$$

Løbende betales gebyret $\text{Gebyr}_{\text{årligt}}^{\text{LR}}$.

Beregningen heraf sker på månedsbasis, men posteres kun på reservekontoen pr. 1. januar eller ved ændringer i løbet af året. Gebyret modregnes så vidt muligt

i rente- og risikobonus på den pågældende livrenteforsikring, jf. afsnit 21.2.7. med generelle regler for negative bonuselementer. Hvis rente- og risikobonus, efter fradrag for negativ risikobonus og nedbringelse af gæld vedrørende tidligere negativ risikobonus, for den pågældende periode er mindre end gebyret for den pågældende periode, nedbringes reserven og livrenteydelserne, herunder garanterede ydelser, nedsættes tilsvarende. Dette gælder for såvel opsatte livrenteforsikringer som for livrenteforsikringer under udbetaling.

21.11.0. RISIKOBONUS

2. ordens-intensiteterne betegnes μ_x^{ad} (død) og $\mu_x^{\text{II,ai}}$ (invaliditet), og fås ud fra 1. ordens-intensiteterne som følger

$$\begin{aligned}\mu_x^{\text{II,ad}} &= s(x) \cdot \mu_x^{\text{ad}} \\ \mu_x^{\text{II,ai}} &= t(x) \cdot \mu_x^{\text{ai}}\end{aligned}$$

hvor $s(\cdot)$ og $t(\cdot)$ er stykkevis lineære funktioner af formen:

$$l(x) = \begin{cases} k_1 \cdot x + m_1, x < \text{alder}_1 \\ \vdots \\ k_i \cdot x + m_i, \text{alder}_{i-1} \leq x < \text{alder}_i \\ \vdots \\ k_n \cdot x + m_n, \text{alder}_{n-1} \leq x \end{cases}$$

For dødsrisikobonus henholdsvis invaliditetsrisikobonus gælder følgende:

I bonusgrupper, der gælder for kønsopdelt beregningsgrundlag, er der fastsat et sæt af konstanter (k_1, \dots, k_n) og (m_1, \dots, m_n) for hvert køn, og indenfor hvert køn er der fastsat et sæt af konstanter for tilfælde, hvor risikosummen er positiv og et sæt for tilfælde, hvor risikosummen er negativ. For invalidepensionister under 67 år er der fastsat et separat sæt af konstanter for $s(\cdot)$.

I bonusgrupper, der gælder for fælleskønsberegninggrundlag, er der fastsat et sæt af konstanter for tilfælde, hvor risikosummen er positiv og et sæt for tilfælde, hvor risikosummen er negativ. For invalidepensionister under 67 år er der fastsat et separat sæt af konstanter.

Dødsrisikobonus er forskellen på prisen for dødsdækningen beregnet på 1. og 2. ordensgrundlaget.

Invaliditetsrisikobonus er forskellen på prisen for invalidedækningen beregnet på 1. og 2. ordensgrundlaget.

Risikobonus kan godt være negativ.

Negativ risikobonus i henholdsvis gruppe LP og LPUA kan i givet fald så vidt muligt modregnes i positiv rente- og risikobonus på den pågældende dækning og øvrige eventuelle henholdsvis aktuelle dækninger i samme gruppe.

Negativ risikobonus i gruppe LL og LR modregnes i givet fald så vidt muligt i positiv rente- og risikobonus på den pågældende dækning.

Se afsnit 21.8.0 for generelle regler for negative bonuselementer.

21.11.1. BEREGNING AF RISIKOPRÆMIER (IKKE LE)

Risikopræmien R_x^{ij} for overgang fra tilstand i til j beregnes som risikosummen S_x^{ij} ved månedens begyndelse multipliceret med intensiteten μ_x^{ij} for den pågældende overgang, beregnet på medlemmets alder ved månedens begyndelse:

$$R_x^{ij} = S_x^{ij} \mu_x^{ij}$$

21.12.0. TILLÆG TIL DE LØBENDE PENSIONSUDBETALINGER

21.12.1. GRUPPERNE LP OG LPUA

Pensionskassen har 2 bogførte ikke-individualiserede hensættelser - administrationshensættelse og sikkerhedsfond svarende til solvensmargen.

Herudover har pensionskassen bogført ikke-individualiseret reserve i form af reservefond. Reservefonden skal indeholde tilstrækkelige midler til at kunne modsvare store udsving i værdien af aktier og ejendomme.

Såfremt disse hensættelser skønnes at have tilstrækkelig størrelse til at opfylde deres formål, tilstræbes det, at medlemmer, ægtefælle/samlever- og børnepensionister får udbetalt andel af disse hensættelser i form af et pensionisttillæg i forbindelse med den løbende pensionsudbetaling, som typisk vil medføre tilsvarende fald i kravet til hensættelserne.

Pensionisttillægget fastsættes i forbindelse med den årlige fastsættelse af bonussatser. Samtidigt hermed besluttet det hvilke grupper, der er omfattet af pensionisttillægget. Hvis pensionskassens reservesituation ændres væsentligt i årets løb, kan satserne for pensionisttillæg nedsættes på samme måde som de øvrige bonussatser. En nedsættelse af pensionisttillæggen kan betyde nedgang i de løbende pensionsudbetalinger.

Med henblik på at kunne forhøje pensionsudbetalingen fra pensionsdækninger med en grundlagsrente under 3,5 pct., fastsættes hvert år i forbindelse med fastsættelsen af pensionisttillægget endvidere satser for aldersafhængige tillæg, der kan tilvælges af de berørte pensionister ved pensionering eller senere (eller pr. 1. januar 2011 eller senere for eksisterende pensionister). Jf. afsnit 21.6.0 betales udgiften til det aldersafhængige tillæg af den enkelte pensionist selv ved fradrag i fremregningen af kontoreserven.

Det aldersafhængige tillæg kan nedsættes og medføre nedgang i de løbende pensionsudbetalinger.

21.12.1.1. PENSIONISTTILLÆGGET

Pensionisttillæg er P1, som er udlodning af andel af kernekapital.

Pensionisttillægget udbetales også i de tilfælde, hvor den løbende pension konverteres til en engangsudbetaling, jf. afsnit 19.

21.12.2. GRUPPE LE

For Lægernes Enkekasse er beregnet en egenkapital, som stammer fra egenkapitalen før fusionen med Lægernes Pensionskasse. Egenkapitalen skal indeholde tilstrækkelige midler til at kunne modsvare betydelige fald i aktivernes værdi og stigninger i pensionsbærelserne som følge af øget levetid.

Såfremt egenkapitalen skønnes at have tilstrækkelig størrelse til at opfylde dens formål, tilstræbes det, at pensionisterne får udbetalt andel af egenkapitalen i form af et pensionisttillæg i forbindelse med den løbende pensionsudbetaling, som typisk vil medføre tilsvarende fald i kravet til egenkapitalen.

Pensionisttillægget P fastsættes samtidigt med pensionisttillæggene for de øvrige grupper i Lægernes Pensionskasse. Hvis reservesituationen i Lægernes Enkekasse eller i Lægernes Pensionskasse ændres væsentligt i årets løb, kan satsen for pensionisttillægget nedsættes. En nedsættelse af pensionisttillægget kan betyde nedgang i de løbende pensionsudbetalinger.

21.13.0. GRUPPE LR - SÆRLIGE BONUSHENSÆTTELSER TYPE A OG PENSIONISTTILLÆG

Af det realiserede resultat opbygges særlige bonushensættelser type A, der tilstræbes at have en sådan størrelse, at de dækker det kapitalkrav, der hører til gruppen LR.

Hvert år i forbindelse med fastsættelse af bonussatser for det kommende år, fastsættes endvidere pensionisttillæg P, der angiver den enkelte livrenteforsikrings andel af de særlige bonushensættelser type A. Andelen P udbetales som tillæg til de løbende livrenteydelser, herunder garanterede ydelser, og til konverterede garanterede ydelser.

Hvis pensionskassens reservesituation ændres væsentligt i årets løb, kan satserne for pensionisttillæg nedsættes på samme måde som de øvrige bonussatser. En nedsættelse af pensionisttillæggene kan betyde nedgang i de løbende pensionsudbetalinger.

De særlige bonushensættelser skal så vidt muligt forrentes svarende til kontorenten i gruppe LR.

21.14.0. GRUPPE LL - SÆRLIGE BONUSHENSÆTTELSER TYPE B OG BONUSTILLÆG

Af det realiserede omkostningsresultat opbygges individuelle særlige bonushensættelser type B, der tilstræbes at have en sådan størrelse, at de dækker det kapitalkrav, der hører til gruppen LL. Udbetalinger fra de særlige bonushensættelser sker i form af bonustillæg.

21.14.1. UDBETALING AF SÆRLIGE BONUSHENSÆTTELSER

De særlige bonushensættelser skal overføres til de enkelte forsikringer senest samtidig med udbetalingen af ydelser under forsikringen, hvis pensionskassens kapitalforhold tillader det.

Bonustillægget beregnes som bonustillæggsfaktor ganget med den månedlige ydelse, inklusiv aldersafhængigt tillæg beskrevet i afsnit **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**, og udbetales hver måned sammen med den almindelige pensionsydelse. Det udbetalte bonustillæg trækkes samtidigt fra de individuelle særlige bonushensættelser.

Bonustillæggsfaktoren beregnes som forholdet mellem individuelle særlige bonushensættelser og pensionsreserven. Bonustillæggsfaktoren beregnes i de situationer, hvor der tilskrives bonus, dog altid når udbetalingerne påbegyndes og pr. 1. januar.

Hvis pensionsreserven er 0 eller negativ, er bonusfaktoren 0.

Hvis pensionskassens kapitalforhold ikke tillader udbetaling, sættes bonusfaktoren til 0.

21.14.1.1. FORLØBIGE OG ENDELIGE SATSER FOR AFKAST

Foreløbige satser for det kommende års afkast af de særlige bonushensættelser fastlægges af bestyrelsen i november/december med udgangspunkt i kernekapitalens investeringsstrategi på tidspunktet. Som udgangspunkt skal de foreløbige satser svare til kernekapitalens forventede afkast det følgende år. Satserne kan ændres, hvis forventningerne til kernekapitalens afkast ændres.

De foreløbige satser kan til ethvert tidspunkt ændres af bestyrelsen med fremadrettet virkning.

Når årets resultat kendes, justeres udbetalinger og særlige bonushensættelser hørende til den enkelte livrente, således at forskellen mellem de foreløbige og endelige satser udlignes. Lad SB_{regnskab} være de særlige bonushensættelser, som fremkommer ved brug af de endelige satser, og SB_{estimat} være de særlige bonushensættelser, som fremkommer ved brug af de foreløbige satser. Den årlige justering vil da betyde følgende for den enkelte ordning

	$SB_{regnskab} \geq SB_{estimat}$	$SB_{regnskab} < SB_{estimat}$
Aktuel	Regulering udbetales	SB konto reguleres
Eventuel	SB konto reguleres	SB konto reguleres

21.14.1.2. BEREGNING AF ENDELIGT AFKAST

De særlige bonushensættelser modtager samme forholdsmæssige afkast som det afkast, kernekapitalen får før skat, hvad enten dette afkast er negativt eller positivt.

De elementer, der medregnes ved opgørelse af afkastet for KK er:

- Opnået risikoforrentning, $RFR_{Opnået}$
- Afkastet fra KK's investeringsaktiver, $InvAfk_{KK}$
- Tilbagebetaling/opskrivning af skyggekonti hørende til rente-, risiko- og omkostnings elementer, $\sum_{j \in J} \Delta \text{ Skyggekonto}_j$

Afkastet på månedlig basis opgøres til:

$$Afk_m = \frac{RFR_{Opnået} + InvAfk_{KK} + \sum_{j \in J} \Delta \text{ Skyggekonto}_j}{KK_{Primo}}$$

Størrelsen skal opgøres før PAL. Når den anvendes til forrentning af det enkelte medlems særlige bonushensættelser, skal der fratrækkes individ PAL. På samme måde skal der opstå et individ skatteaktiv, hvis de særlige bonushensættelser forrentes negativt.

Afkastet for året opgøres i forbindelse med udfærdigelsen af årsregnskabet. Efter opgørelsen reguleres de individuelle særlige bonushensættelser med henblik på at summen af de individuelle særlige bonushensættelser udgør $SB_{regnskab}$.

21.15.0. ALDERSAFHÆNGIGE TILLÆG TIL DE LØBENDE PENSIONSUDBETALINGER

21.15.1. GRUPPERNE LP OG LPUA

Det aldersafhængige tillæg fastsættes med virkning fra 1. januar 2011 og indtil 1. januar 2013 med udgangspunkt i omregningsrenten mellem aktuelle invalidepensionspassiver (for aldre fra og med alder 21) og mellem aktuelle børnepensionspassiver (op til og med alder 20) beregnet på 3,5 pct. og 3 pct. i grundlagsrente, benævnt tillæg3, og 3,5 pct. og 1 pct. i grundlagsrente, benævnt tillæg4.

Det aldersafhængige tillæg fastsættes med virkning fra 1. januar 2013 med udgangspunkt i omregningsrenten mellem aktuelle invalidepensionspassiver (for aldre fra og med alder 21) og mellem aktuelle børnepensionspassiver (op til og

med alder 20) beregnet på 4,235 pct. og 3 pct. i grundlagsrente, benævnt tillæg3, og 4,235 pct. og 0,0 pct. i grundlagsrente, benævnt tillæg4.

Det aldersafhængige tillæg afhænger af pensionistens fyldte alder primo året.

Tillæg3 kan alene tilvælges af invalidepensionister og tilknyttede børnepensionister.

Tillæg4 kan vælges i tilknytning til alle former for pensionsudbetaling.

Ved tilvalg af tillæg3 eller tillæg4 forhøjes pensionsdækninger med det aldersafhængige tillæg beregnet ud fra pensionistens fyldte alder primo året.

De aldersafhængige tillæg kan vælges til og fra løbende, dog kan der kun ændres i til- eller fravalg én gang om året.

De aldersafhængige tillæg beregnes som et tillæg til pensionen. De generelle pensionisttillæg beregnes af pensionen og de aldersafhængige tillæg.

De aldersafhængige tillæg finansieres af pensionistens pensionshensættelse, jf. afsnit 21.6.0., og kan medføre nedsættelse af pensionen.

21.15.2. GRUPPE LL

Det aldersafhængige tillæg fastsættes med virkning fra 1. oktober 2015 med udgangspunkt i omregningsrenten mellem aktuelle pensionspassiver (for aldre fra og med alder 60) beregnet på 3,75 pct. og 0 pct. i grundlagsrente (benævnt tillæg5).

Det aldersafhængige tillæg afhænger af pensionistens fyldte alder primo året.

Det aldersafhængige tillæg kan ikke fravælges.

Det aldersafhængige tillæg beregnes som et tillæg til pensionen.

Det aldersafhængige tillæg finansieres af pensionistens pensionshensættelse, jf. afsnit 21.6.0., og kan medføre nedsættelse af pensionen.

25.0.0. OPGØRELSE AF PENSIONSHENSÆTTELSER

Nutidsværdierne af de i § 66 i Bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen) nævnte betalingsstrømme opgøres ud fra følgende principper.

25.1.0. MODEL

Beregning af nutidsværdier og cashflows sker per pensionsdækning, jf. afsnit 7. Bemærk, at det er muligt for et medlem at have flere pensionsdækninger af samme type i gruppe LL og LR, som beregnes hver for sig. Delpensionister indgår i modellen med både en eventuel og en aktuel pensionsdækning.

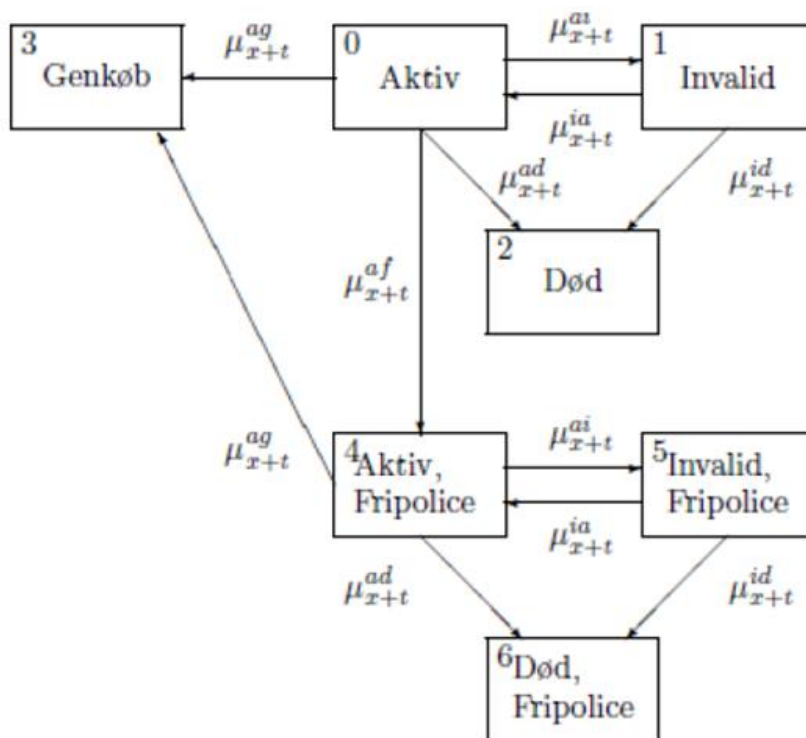
I de garanterede ydelser indgår følgende sandsynlighedsvægtede betalingsstrømme:

- B , ydelser, PAL-pligtige
- \tilde{B} , ydelser, PAL-frie
- C , præmier, PAL-pligtige
- \tilde{C} , præmier, PAL-frie
- O , omkostninger.

Pensionsafkastskat (PAL) udgør ikke en selvstændig betalingsstrøm, men indgår skønsomt som en rentemarginal i diskonteringsrenten for de PAL-pligtige betalingsstrømme. Der er p.t. ingen PAL-frie præmier, dvs. $\tilde{C} = 0$.

Nutidsværdien af den enkelte pensionsdækning beregnes i syvtilstandsmodellen med genkøb og fripolice.

Figur 1 (Syvtilstandsmodel)

Her er $\mu_{x+t}^{ia} = 0$, idet der ikke indregnes reaktivering. Intensiteterne μ_{x+t}^{ai} , μ_{x+t}^{ad} , μ_{x+t}^{id} og μ_{x+t}^{ag} er de samme, uanset om der forinden er sket overgang til fripolice eller ej.

Tilstandene Død, Død (Fripolice) og Genkøb er absorberende.

Nutidsværdien af den enkelte pensionsdækning i modellen findes som løsning til et system af ordinære differentiaalligninger, som løses numerisk.

Randbetingelserne er bestemt af reserven ved start eller nutidsværdien af fremtidige betalingsstrømme ved tilstandsskift.

I beregningen af nutidsværdien indgår kollektive grundformer (ægtefælle- og børnepensioner) ved at betragte den diskonterede værdi af den løbende udbetaling på pensioneringstidspunktet som en engangsudbetaling, der indsættes som randbetingelse ved den overgang i et-livsmodellen for hovedforsikrede, som udløser ydelsen. Værdien af den løbende udbetaling er vægtet både med sandsynligheden for at være gift og/eller have børn og med aldersfordelingen for pensionsmodtageren.

Alle beregninger foretages per pensionsdækning, og der summeres efterfølgende til bestandsniveau.

25.1.1. Diskonteringsrente

Som diskonteringsrente benyttes EIOPAs rentekurve uden VA-tillæg.

25.1.2. Bedste skøn over de involverede forsikringsrisici

Som bedste skøn over dødeligheden anvendes Finanstilsynets modeldødelighed justeret med et risikotillæg:

$$\mu^k(x, t) = \exp(\beta_1^k r_1(x) + \beta_2^k r_2(x) + \beta_3^k r_3(x)) \mu^{FT,k}(x, t) (1 - \text{risikotillæg})$$

hvor k er køn, x er alder til tid t , og hvor $\mu^{FT,k}(x, t)$ angiver Finanstilsynets benchmark for den observerede nuværende dødelighed og er givet ved:

$$\mu^{FT,k}(x, t) = \mu^{FT}(x, \text{refår}) (1 - R^k(x))^{t - \text{refår}}$$

Her er $R^k(x)$ Finanstilsynets benchmark for levetidsforbedringer, som opdateres årligt og kan findes på Finanstilsynets hjemmeside. Variablen *refår* angiver observationsåret for de benchmarkdødeligheder, som man anvender. I eksponenten er angivet tid t i hele år som udtryk for, at dødeligheden ikke ændres i løbet af året.

Parametrene β_1^k , β_2^k og β_3^k estimeres i forbindelse med den årlige levetidsanalyse af den observerede dødelighed. Funktionerne $r_1(x)$, $r_2(x)$ og $r_3(x)$ er regressorer og er givet ved:

$$r_m(x) = \begin{cases} 1 & , \text{for } x < x_{m-1} \\ \frac{x_m - x}{x_m - x_{m-1}} & , \text{for } x_{m-1} < x < x_m \\ 0 & , \text{for } x \geq x_m \end{cases}$$

hvor $m = 1, 2, 3$ og $(x_0, x_1, x_2, x_3) = (40, 60, 80, 100)$.

Risikotillægget indgår i den risikomargen, jf. regnskabsbekendtgørelsen § 66, stk. 3, som en overtagende pensionsvirksomhed forventes at kræve for at overtage risikoen knyttet til de forventede betalingsstrømme..

Som bedste skøn over invaliditeten anvendes en Gompertz-Makeham funktion, hvor udgangspunktet er 1. ordens-invaliditeten, men hvor konstanterne er tilrettet ud fra opgørelser af den observerede invaliditet fratrukket reaktiveringer hos medlemmerne gennem de seneste år på en sådan måde, at der er inkluderet et risikotillæg, som indgår i risikomargen, jf. regnskabsbekendtgørelsen § 66, stk. 3.

De aktuelle bedste skøn samt risikotillæg anmeldes mindst én gang årligt til Finanstilsynet efter reglerne for anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed.

25.1.3. Bedste skøn over medlemsadfærd

Det enkelte medlems mulighed for at genkøbe eller overgå til hvilende pension er beskrevet ved estimerede intensiteter specifikke for pensionskassen. De er estimeret på baggrund af O/E-rater for en repræsentativ periode.

De resulterende intensiteter for genkøb og overgang til hvilende pension anmeldes mindst én gang årligt til Finanstilsynet efter reglerne for anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed.

25.1.4. Bedste skøn over omkostninger

Med henblik på at indregne nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration i pensionshensættelserne indregnes værdien af et omkostnings cashflow på passivside.

Den betalingsstrøm, der beskriver omkostningscashflow for en pensionsdækning, består af et gebyr. Gebyrstrukturen er den samme som for bonussatserne. Størrelsen af gebyret afhænger således af, hvilken gruppe pensionsdækningen tilhører, og er forskelligt for eventuelle, aktuelle og opsparingspensionsdækninger. Policer i gruppe LPUA eller LP betaler kun et samlet gebyr som fordeles ligeligt på policens pensionsdækninger i gruppen. I tilstand Aktiv vægtes gebyret med enhedsaktivet for pensionsdækningen og i øvrige tilstande med et samlet passiv for den del af pensionsdækningen som giver anledning til løbende udbetalinger.

Derudover indregnes ved opgørelse af pensionshensættelser en præmiebelastning (administrationsfradrag).

Gebyr og administrationsfradrag anmeldes mindst én gang årligt til Finanstilsynet efter reglerne for anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed.

25.2.0. BEREGNINGER

Tabel 1 (Definitioner)

Navn	Beskrivelse
Y_i	den årlige pension for pensionsdækning i
P_i	den årlige præmie for pensionsdækning i . Der er kun præmiebetalinger i afdeling LP.
TB	den tekniske præmiebelastning, jf. afsnit 4.
AH	administrationshensættelse, jf. afsnit 4.1.5., 4.3.2. Der er ingen administrationshensættelse i afdeling LR.
Pas	enhedspassivet for pensionsdækningen
aktiv	enhedsaktivet for pensionsdækningen.

	Kun afdeling LP har præmiebetalinger, hvorfor aktivet kun anvendes i denne afdeling.
KB_g	Kollektivt bonuspotential for kontorentegruppen g , før fradrag for RM og FFO , jf. afsnit 25.2.3 og 25.2.4.

25.2.1. Retrospektiv hensættelse

Med henblik på at indregne værdien af et fremtidigt omkostningsresultat i værdien af den retrospektive hensættelse er den retrospektive hensættelse i pensionshensættelsesberegningen forhøjet med en administrationshensættelsesprocent.

For afdelingerne LP og LPUA er satsen 1%. For afdeling LE er satsen 3%.

For afdeling LR og LL er satsen 0%.

Den retrospektive hensættelse RH_i per pensionsdækning regnes som følger:

25.2.1.1. GRUPPE LP, LPUA OG LE

Den retrospektive hensættelse svarer til summen af den prospektive hensættelse på 1. ordensgrundlaget for pensionsdækningen med tillæg af en administrationshensættelse:

$$RH_i^{PH} = (1 + AH) \cdot RH_i$$

hvor

$$RH_i = Y_i \cdot pas - (1 - TB) \cdot P_i \cdot aktiv .$$

25.2.1.2. GRUPPE LR OG LL

Der er hverken administrationshensættelser eller præmier i afdeling LR og LL, hvorfor den retrospektive hensættelse er defineret som på 1. ordensgrundlaget:

$$RH_i^{PH} = RH_i = Y_i \cdot pas .$$

25.2.2. Garanterede ydelser

Garanterede ydelser per pensionsdækning i beregnes ud fra nutidsværdierne, PV , af de sandsynlighedsvægtede betalingsstrømme:

$$GY_i = PV(B_i) + \tilde{P}\tilde{V}(\tilde{B}_i) - PV(C_i) - \tilde{P}\tilde{V}(\tilde{C}_i) + PV(O_i),$$

hvor $\tilde{P}\tilde{V}$ angiver, at nutidværdien af den PAL-frie betalingsstrøm er beregnet med diskonteringsrente uden fradrag for PAL-satsen.

Den samlede garanterede ydelse fås ved at summere over pensionsdækningerne.

Det bemærkes, at GY er inklusive risikomargen på forsikringsrisici, jf. afsnit 21.

25.2.3. Risikomargen

Risikomargen for den enkelte pensionsdækning, RM_i , udgør forskellen i garanterede ydelser på beregninggrundlaget henholdsvis med og uden risikotillæg, jf. 25.1.2.:

$$RM_i = GY_i - GY_i^{ur}$$

Yderligere kan risikomargen projiceres ned på individuelt bonuspotentiale:

$$RM_i^{IB} = \min(RM_i, \max(RH_i^{PH} - GY_i^{ur}, 0))$$

Den enkelte pensionsdæknings anvendelse af kontorentegruppens kollektive bonuspotentiale til dækning af risikomargen kan maksimalt udgøre:

$$RM_i^{KB} = RM_i - RM_i^{IB}$$

hvor det for kontorentegruppe g gælder:

$$\sum_{i \in g} RM_i^{KB} \leq KB_g$$

Risikomargen, der ikke kan indeholdes i individuelt eller gruppens kollektive bonuspotentiale, dækkes af egenkapitalen.

25.2.4. Fortjenstmargen

Nutidsværdien af det forventede fremtidige overskud per pensionsdækning, FFO_i , beregnes som en rentemarginal på diskonteringsrenten med satsen, som er anmeldt for året.

Forventet fremtidigt overskud kan projiceres ned på individuelt bonuspotentiale efter risikomargen:

$$FFO_i^{IB} = \min(FFO_i, \max(RH_i^{PH} - GY_i^{ur} - RM_i^{IB}, 0))$$

Den enkelte pensionsdæknings anvendelse af gruppens kollektive bonuspotentiale til dækning af fortjenstmargen kan maksimalt udgøre:

$$FFO_i^{KB} = FFO_i - FFO_i^{IB}$$

25.2.5. Individuelt bonuspotentiale

Individuelt bonuspotentiale beregnes per pensionsdækning i :

$$IB_i = \max(RH_i^{PH} - GY_i^{ur} - RM_i^{IB} - FFO_i^{IB}, 0)$$

Det samlede individuelle bonuspotentiale fås ved at summere over pensionsdækninger.

Er kontorentegruppens andel af det realiserede resultat negativt, og kan underskuddet ikke dækkes af gruppens kollektive bonuspotentiale, nedskrives gruppens individuelle bonuspotentiale, jf. afsnit 21, med en faktor $A_g \in [0; 1]$.

25.2.6. Pensionshensættelse per pensionsdækning

Pensionshensættelsen for hver pensionsdækning i bestemmes herefter som:

$$PH_i = GY_i^{ur} + RM_i^{IB} + A_g \cdot IB_i$$

25.2.7. Kollektivt bonuspotentiale i alt

Det samlede kollektive bonus potentiale kan nu beregnes som summen af endnu ikke fordelt kollektivt bonuspotentiale per kontorentegruppe:

$$KB^{rente} = \sum_g \max \left(KB_g - \sum_{i \in g} RM_i^{KB} - \sum_{i \in g} FFO_i^{KB}; 0 \right)$$

Det samlede kollektive bonuspotentiale er summen af de kollektive bonuspotentiale per element (rente, risiko og omkostning)

$$KB = KB^{rente} + KB^{risiko} + KB^{omk}$$

25.2.8. Regnskabsmæssige Pensionshensættelse og Fortjenstmargen

Den samlede regnskabsmæssige pensionshensættelse er:

$$PH = \sum_g \sum_{i \in g} PH_i + KB + \text{Erstatningshensættelser},$$

hvor erstatningshensættelser er defineret nedenfor.

Den samlede regnskabsmæssige fortjenstmargen kan opgøres som summen af de individuelle dele per pensionsdækning og kollektive dele per gruppe:

$$FFO = \sum_i FFO_i^{IB} + \sum_g \min \left(KB_g - \sum_{i \in g} RM_i^{KB}; \sum_{i \in g} FFO_i^{KB} \right)$$

25.2.9. Erstatningshensættelser

25.2.9.1. GRUPPE LP

Der beregnes ingen IBNR-hensættelse i forbindelse med dødsfald.

IBNR-hensættelsen for indtrufne, endnu ikke anmeldte invalidepensioneringer, fastsættes som 10 pct. af risikopræmierne ved invaliditet for det senest afsluttede kalenderår.

Brutto IBNR-hensættelsen for dækning ved udvalgte kritiske sygdomme fastsættes indtil videre ud fra følgende afløb, hvor procentsatserne beregnes af de samlede akkumulerede udbetalte skader hørende til det enkelte risikoår.

Tabel 2 (IBNR)

Tidspunkt	Procentsats
Ultimo året	20 pct.
Ultimo året + 1 år	3 pct.
Ultimo året + 2 år	1 pct.
Ultimo året + 3 år	0 pct.

25.2.9.2. GRUPPE LPUA

Der beregnes ingen IBNR-hensættelse i forbindelse med dødsfald.

IBNR-hensættelsen for indtrufne, endnu ikke anmeldte invalidepensioneringer, fastsættes som 8 pct. af risikopræmierne ved invaliditet for det senest afsluttede kalenderår.

25.2.9.3. GRUPPE LR, LL OG LE

Hensættelser for indtrufne, endnu ikke anmeldte forsikringsbegivenheder sættes til 0.

25.2.10. Erstatningshensættelser i alt

De samlede erstatningshensættelser udgøres af summen af forfaldne, ikke udbetalte pensionsydelse samt IBNR.

25.3.0. REGNSKABSPOSTER

Navn	Beskrivelse
Garanterede ydelser	<i>GY</i>
Risikomargen	<i>RM</i>
Individuelt bonuspotentiale	<i>IB</i>
Kollektivt bonuspotentiale	<i>KB</i>
Pensionshensættelser	<i>PH</i>
Forventet fremtidigt overskud	<i>FFO</i>